Manifestacje sportowców na rzecz pokoju

I Liga

Cracovia - Ruch 3:3 (2:3)
Polonia W.—Górnik Bytom 2:1 (1:0)
Warta - Lechia 0:2 (0:1)
AKS — Gwardia Wisła 1:2 (1:0)
ZZK — ŁKS 8:1 (3:1)
Polonia B - Legia 0:3 (0:1)

SPORT i WCZASY

CZYTELNIK

ROK III NR 33(167) PONIEDZIAŁEK 25 KWIETNIA 1949 CENA 15 ZŁ

„Chcesz być mężnym, krzepkim, zdrowym Startuj w Biegu Narodowym!"

„Biegi Narodowe to fizyczna zaprawa narodu w marszu do socjalizmu!"

„Pierwszym warunkiem zdobycia Odznaki Sprawności Fizycznej — Bieg Narodowe!"

Rozgrywki ligowe

Sensacje ale słaby poziom

Najmłodszy piłkarz chorzowskiego Ruchu

Fot. Cz. Datka

We wszystkich meldunkach z niedzielnych rozgrywek ligowych widnieją stwierdzenia słabego poziomu. Dotyczy to również poszczególnych graczy, a także tych, którzy są przewidziani do reprezentacji, co nie jest zbyt budujące przed spotkaniami z Rumunią.

Rozgrywki niedzielne znowu przyniosły szereg niespodzianek. Może największą jest porażka Warty na własnym boisku z Lechią z Wybrzeża, a dalej remis Ruchu z Cracovią pod Wawelem, no i sobotni wynik w Poznaniu: ZZK — ŁKS 8:1 dla poznaniaków.

Najsłabszą formę wykazują drużyny bytomskie. Polonia doznała już trzeciej porażki na własnym boisku, tym razem z Legią, a Szombierki w Warszawie uległy tamt. Polonii. Tak więc drużyny stołeczne zarobiły w niedzielę na bytomiakach aż 4 punkty.

Leader tabeli Gwardia-Wisła wygrała z AKS w Chorzowie, ale zwycięstwo to przypadło jej dopiero w ostatnich minutach. Gwardziści mają zatem w 5 meczach zarobione 10 pkt. i 3 pkt. przewagi nad następnym zespołem w tabeli, którym na najbliższy okres jest warszawska Polonia. Ma ona równą ilość pkt. z ZZK i Cracovią, ale nieco lepszy stosunek bramkowy. Cracovia tracąc punkt z Ruchem spadła z drugiego na czwarte miejsce.

Tabela po niedzielnych meczach przedstawia się następująco:

Wisła	5	(1)	10	17:4
Polonia W-wa	5	(3)	7	7:3
ZZK	5	(5)	7	21:10
Cracovia	5	(2)	7	13:10
Warta Poznań	5	(4)	5	7:5
Górnik Bytom	5	(6)	4	9:9
Legia	5	(10	4	11:12
Ruch	5	(8)	4	11:15
ŁKS	5	(7)	4	11:18
Lechia	5	(12)	4	8:14
AKS	5	(11)	2	7:15
Polonia Bytom	5	(9)	2	7:15

W drugiej Lidzé w grupie północnej, Garbarnia pokonała swego najgroźniejszego przeciwnika Pomorzanina z Torunia Ostrovia zwyciężyła u siebie pabianiczan, Lublinianka ekstraklasistę Widzew, Radomiak Ognisko, a Gwardia ze Szczecina niespodziewanie zremisowała z Bzurą z Chodakowa.

W tabeli bez utraty punktu kroczy na czele Garbarnia.

W grupie południowej leader Tarnovia, straciła pierwszy punkt i to u siebie w domu z Naprzodem z Lipin, mimo to prowadzi w tabeli. Jej konkurent Baildon uległ Górnikowi z Radlina (dawny Rymer). Częstochowska Skra coraz bardziej wysuwa się do czoła a tym razem wygrała z Gwardią z Kielc. Polonia przemyska, która jeszcze na wyjeździe nie doznała porażki, na własnym boisku już po raz drugi utraciła punkty. Zwyciężyła ją w niedzielę Polonia ze Świdnicy.

Torma i Majdloch wycofani z reprezentacji Europy

PRAGA. Pięściarska reprezentacja Europy, która ma w przyszłym miesiącu rozegrać w Chicago mecz z reprezentacją Stanów Zjednoczonych, doznała poważnego osłabienia, bowiem czechosłowacki „Sokol" postanowił wycofać z niej dwóch swych pięściarzy, a mianowicie: mistrza olimpijskiego w wadze półśredniej — Tormę oraz Majdlocha (waga musza).

Przypominamy, że uprzednio wycofano [illegible] z reprezentacyjnej drużyny Europy dwaj mistrzowie olimpijscy: Papp i Csik.

Gdzie się Gwardie biją... Gedania korzysta

Batory — Gwardia W-wa 9:7 w drużynowych mistrzostwach w boksie

MISTRZOSTWA drużynowe Polski w boksie są już prawie rozstrzygnięte, chociaż do pełnego końca pozostała jeszcze jedna runda. Ubiegła niedziela była decydującą. Gedania uporała się ze swym groźnym lokalnym rywalem Gwardią i umocniła pozycję leadera. Ma ona obecnie 3 punkty różnicy nad stołeczną Gwardią. Mecz Gwardia Warszawa — Gedania, który odbędzie się za 2 tygodnie w stolicy, będzie już więc bez znaczenia. Gedania bowiem posiada zapewniony tytuł drużynowego mistrza Polski na rok 1949.

Sukces ten zawdzięcza zespół Chychły w pewnej mierze mistrzowi Śląska — Batoremu, który jak to przewidywaliśmy, uporał się w niedzielę z ósemką stołecznej Gwardii. Przysłowie, gdzie dwóch się bije itd. znalazło potwierdzenie w tegorocznych mistrzostwach bokserskich. Dwie Gwardie toczyły bój o punkty, na czym skorzystała... Gedania.

Zryw — Zjednoczenie 10:6

Gedania — Gwardia Gdańsk 10:6

Obecny stan rozgrywek przedstawia się następująco:

1. Gedania	4	8	42:22
2. Gwardia W.	4	5	41:23
3. Zryw Łódź	4	4	30:34
4. Batory	4	3	29:35
5. Gwardia Gd.	4	2	29:35
6. Zjednoczeni	4	2	21:43

(Szczegółowe opisy meczów na str. 4)

Rozstrzygnięcie konkursu

Nagrody GZKF i naszej redakcji na Konkurs na Hasło Propagujące Biegi Narodowe

Ogłoszony przez nas Konkurs na Hasło Propagujące Biegi Narodowe, przyniósł 611 projektów z różnych stron kraju. Najwięcej projektów nadeszło z województwa krakowskiego, dalej z dolnośląskiego i śląskiego. Nie brakło również projektów z Warszawy, Wybrzeża, Pomorza i Wielkopolski, a co bardzo pocieszające — wielu projektodawców rekrutuje się z ośrodków wiejskich.

Po szczegółowym zapoznaniu się z nadesłanymi projektami pierwsze miejsce przyznano:

Kusiak Jolancie z Krakowa, ul. Warneńczyka nr 10-11 za hasło:

„Chcesz być mężnym, krzepkim, zdrowym?
Startuj w Biegu Narodowym!"

Drugie miejsce otrzymał **Edm. Dulski z Pruszkowa**, ul. Drzymały 10, m. 4 za hasło:

„Biegi narodowe to fizyczna zaprawa narodu w marszu ku socjalizmowi!"

Trzecie miejsce przypadło **Bilskiemu Stanisławowi z Jeleniej** Góry za projekt:

„Pierwszym warunkiem zdobycia Odznaki Sprawności Fizycznej — Biegi Narodowe!"

Ponadto wyróżniono projekty:

Kwaśniewskiego Romana z Krakowa:

„Bieg Narodowy to masowy wspólny czyn młodych ludzi tak zwycięzców jak i ostatnich!"

Łuczakowskiego Kazimierza z z Wrocławia, ul. Dąbrowskiego nr 8-5:

„Od startu w biegu Narodowym — do startu w koszulce z godłem państwowym!"

Ogrodniczaka Ryszarda z Łodzi, ul. Mielczarskiego:

Wiwat! Hasło sportu nowe — są nim Biegi Narodowe!"

Bolesława Basika z Katowic, ulica Kościuszki nr 34-1:

„Biegi Narodowe — to pierwszy krok sportowy!"

Kozana Stanisława z Brzegu nad Odrą, ul. Oławska 47:

„Śladem Nojego, Kusocińskiego Wszyscy do Biegu Narodowego!"

Bolesława Borońskiego z Krakowa, ul. Wąsowicza nr 18-5:

„Stań na start!
Wykaż hart!
Pokaż wszystkim
Coś jest wart!

(Ciąg dalszy na str. 4)

Węgier Tobias bije elitę naszych kolarzy w wyścigu o Puchar gen. Konarzewskiego

WARSZAWA. (tel.) — Na starcie wyścigu kolarskiego o puchar gen. Konarzewskiego w obwodzie zamkniętym w Parku Paderewskiego stanęło 43 kolarzy, w tym 4 zawodników węgierskich — Irhazy, Papp, Kovacs i Tobias. Z polskiej kadry reprezentacyjnej brakowało jedynie Wandora. Wyścig rozegrany na trasie 100 km zakończył się wielkim sukcesem Węgrów na co złożyły się m. in. nieporozumienia i wewnętrzne ambicje kolarzy polskich.

Kiedy bowiem na kilka okrążeń przed metą zaczął uciekać Wójcik i uzyskał przewagę około 100 m. w pogoń za nim wraz z Węgrami wybił się Pietraszewski, który też po dwóch okrążeniach ucieczkę zlikwidował.

W czasie wyścigu wskutek defektów gum wycofał się Węgier Irhazy, a z Polaków Wiśniewski i Sałyga. Tempo wyścigu przez cały czas mocne. W rezultacie tego pierwszych 10 zawodników uzyskało czasy lepsze od rekordu trasy.

Jako pierwszy wpadł na metę Węgier Tobias w czasie 2:55,40 godz. Za nim był Papp, Nowoczek, Pietraszewski, Siemiński, Napierała, Olszewski, Stasiak, Wójcik i Węger Kovacs. Czas tego ostatniego wynosił 2:56,26 godz.

Na trasie rozegrano 4 lotne finisze. Wyniki poszczególnych finiszów przedstawiają się następująco: pierwszy finisz: Kudert przed Tobiasem, drugi finisz: Siemiński, Sałyga i Papp, trzeci finisz: Papp, Pietraszewski, Kovacs, czwarty finisz: Tobias, Papp, Kovacs. (Kor.)

Sport i Kongres Związków Zawodow.

WARSZAWA. Związkowa Rada Kultury Fizycznej i Sportu KCZZ organizuje z okazji Kongresu Związków Zawodowych 22—26 maja motocyklowy zjazd gwiaździsty wszystkich zrzeszeń sportowych związków zawodowych.

Z 9 miast wojewódzkich wyjadą motocykliści związkowi, wioząc meldunki, które złożą prezydium Kongresu w Warszawie w dniu otwarcia obrad.

Liga szczypiorniaka wznowiła rozgrywki

51.33 m w rzucie dyskiem

RZYM (tel) Na pierwszych w sezonie zawodach lekkoatletycznych w Bolonii mistrz olimpijski w rzucie dyskiem i rekordzista świata, Włoch Consolini osiągnął wynik 51.33 m. Jego konkurent — wicemistrz olimpijski zajął drugie miejsce, również znakomitym wynikiem 50.45 m.

Taddia w rzucie młotem uzyskał 53.90 m, co jest równocześnie najlepszym tegorocznym wynikiem światowym w tej konkurencji. W innych konkurencjach zanotowano: [illegible]

10.9 na „setkę" i prawie 50 m w młocie uzyskano w Bydgoszczy

patrz str. 5

Rozgrywki ligowe

Opór AKS na meczu z Wisłą

CHORZÓW. Nie było sensacji, choć mogła być. „Wisła" przyjechała do Chorzowa z zamiarem wygrania meczu różnicą co najmniej 5 bramek. Tymczasem AKS w pierwszej połowie przeważał zdecydowanie i gdyby nie pech i niedyspozycja strzałowa ataku AKS-u, wynik do przerwy mógł brzmieć 3:0. Jeszcze 25 minut przed końcem gry AKS prowadził 1:0 ze strzału Bożka.

Mecz był ciekawy. Nie stał jednak na zbyt wysokim poziomie. Akcje były nieprzemyślane, rozwijały się przypadkowo. Publiczności zebrało się około 15.000. Sędzia Naporski z Łodzi, bez zarzutu. Wisła zagrała w komplecie, a w AKS-ie zadebiutował młody Bożek.

Z obu bramkarzy Jurowicz był nieco pewniejszy. W obronie AKS-u Karmański lepszy od Jandudy, a w Wiśle Flanek lepszy od Kubika. Pomoc AKS-u zagrała właściwie we dwójkę, gdyż Pochaba na krok nie odstępował Gracza. Chodził za nim jak cień i popularny Mieclo został przez niego całkowicie unieszkodliwiony. W pomocy „Wisły" najlepszy był Legutko, grał jednak stanowczo za twardo i nie wahał się w groźnych momentach przed użyciem niebezpiecznych tricków.

Muskała był najlepszym graczem ataku AKS-u. Niespodziewanie słabo zagrał Cholewa. Barański i Bożek tworzyli bardzo niebezpieczną parę, toteż gra toczyła się przeważnie na ich skrzydle. Atak Wisły miał tylko kilka zagrań wysokiej klasy.

Grę rozpoczął AKS i odrazu objął inicjatywę, przejmując wszystkie podania graczy Wisły. W 16 minucie gry Barański podciągnął pod bramkę Wisły, podał Muskale, ten Bożkowi i debiutant nieuchronnie, z 8 metrów, zdobywa pierwszą bramkę. Atak za atakiem sunie na bramkę Gwardii krakowskiej, Jurowicz ma jednak szczęście. Murowanych pozycji nie wykorzystują Barański, Muskała i Cholewa.

Po przerwie w pierwszych 15 minutach w dalszym ciągu przeważa AKS. Potem coraz wyraźniej zarysowuje się przewaga graczy Krakowa. Muskała osłabia przebojowość chorzowskiego ataku, wspierając zanadto pomoc. Chorzowianie koniecznie chcą utrzymać wynik, jednak w 20 minucie Cisowski przebija się, centruje i Kohut główką zdobywa bramkę, co załamuje drużynę chorzowską. Z kolei atak Wisły gości wciąż pod bramką Janika. Z zamieszania podbramkowego, prawie w ostatniej sekundzie gry, Cisowski niespodziewanie zdobywa ostatnią bramkę, decydującą o wyniku 2:1 (0:1). (y)

Ruch odebrał punkt Cracovii

KRAKÓW (tel). Mecz stał pod znakiem dużych niespodzianek, jak naprzykład strzelenie 5 bramek w ciągu dziesięciu minut pierwszej połowy. Innego rodzaju niespodzianką była słaba forma obu drużyn. Tylko nieliczni gracze jak Cieślik i Gędłek wykazali niezłą formę. Najsłabszy był Parpan, toteż należy się dziwić, że kierownictwo Cracovii, zdając sobie sprawę z tego, że jest on bez treningu wstawiło go do gry.

Przed meczem odbyła się piękna uroczystość złożenia życzeń i wręczenia złotej odznaki związkowej zasłużonemu Cracovii Janowi Wiechciowi za 25 lat pracy dla klubu.

Nie wiele brakowało, by Cracovia zeszła pokonana, gdyż Ruch prowadził do 43 minuty 3:2.

Mecz stał na słabym poziomie. Pierwszą bramkę zdobył Ruch przez Przecherkę w 29 minucie, drugą przez Kubickiego w 34 minucie. Następnie w ciągu 2 minut Poświat zdobywa 2 bramki dla Cracovii. W następnej minucie Cieślik wykorzystał błąd Parpana i uzyskał prowadzenie. Parpan z powodu słabej gry zmienił pozycję i przeszedł na prawą pomoc, Różankowski na środek ataku, a Poświat na lewego łącznika. Po przerwie Ruch bronił się dość skutecznie, jednak Cracovia uzyskała wyrównanie 3:3 (3:2). Sędzia Fiszer nie uznał w 26 min. bramki dla Ruchu za spalonego Cieślika. Widzów około 20.000

Sportowcy w obronie pokoju

PRAGA (tel.). W nurt ogromnego zainteresowania, jakie ogarnęło całe społeczeństwo w związku z obradującym tutaj Kongresem Obrońców Pokoju, włączyły się również wielotysięczne rzesze sportowców czechosłowackich. Delegacja Centralnej Organizacji „Sokol" bierze udział w obradach Kongresu, manifestując wespół z całym światem postępu nieugiętą wolę walki z podżegaczami wojennymi, pragnącymi dla ciasnych interesów kliki imperialistycznych monopolistów wepchnąć świat w ponurą awanturę wojenną.

Pod znakiem Obrony Pokoju upłynęły na terenie Republiki Czechosłowackiej niedzielne imprezy sportowe. Na boiskach i bieżniach manifestowały czynnie zespoły, widzące w sporcie i wychowaniu fizycznym drogę do zdrowia i tężyzny w budowie nowego ustroju, wolnego od ucisku człowieka przez człowieka, ustroju, dążącego do realizacji szczytnych dążeń socjalizmu.

PARYŻ (tel.). Obradujący w Paryżu Światowy Kongres Obrońców Pokoju stał się hasłem do manifestacji sportowców francuskich, którzy rekrutując się w ogromnej większości spośród klasy robotniczej, czynnie wyrazili swą niezłomną wolę przeciwstawienia się imperialistom światowym, prowadzonym po awanturniczej drodze igrania z niebezpieczeństwem zaborczej wojny, leżącej w interesie kryjącej się za Waszyngtonem kliki potentatów Wall Street.

Na stadionie Buffalo w Paryżu odbyła się w niedzielę wielka manifestacja, zorganizowana przez Generalną Konfederację Pracy, jako wyraz solidarności mas z obradującymi w sali Pleyela delegatami z całego świata. W czasie manifestacji przybyły na stadion Buffalo sztafety sportowe, które wyruszyły ze wszystkich zakątków kraju.

Sztafety kolarskie i piesze z południa Francji przybyły z naręczami kwiatów i z gałązkami oliwnymi. W sztafetach z północy kraju brali udział członkowie wychodźstwa polskiego.

Jak wiadomo, w położonym pod Paryżem Fontainebleau mieści się główna kwatera marszałka Montgomery, odgrywającego czołową rolę w militarnej organizacji zbrojnej, stworzonej postanowieniami Paktu Atlantyckiego. Pod naciskiem amerykańskim i angielskim władze policyjne Fontainebleau zabroniły przejazdu przez miasto Sztafetom Pokoju. Otoczenie Montgomery'ego stwierdziło że manifestacja pokojowa w Fontainebleau była by „źle przyjęta przez Waszyngton i Londyn", natomiast nie wzięto pod uwagę, jak dalece stanowisko takie jest i musi być źle przyjęte przez szerokie masy pracujące, widzące w utrwaleniu pokoju drogę uniknięcia nieszczęść, jakie przynosi z sobą wojna imperialistyczna.

Pogrom ŁKS przez kolejarzy poznańskich

Nie pomogła nawet zmiana bramkarza

POZNAŃ (tel.). Sromotnej porażki doznał zespół łódzki w spotkaniu z ZZK rozegranym w sobotę. Zwycięstwo miejscowych 8:1 (3:1) było wynikiem dobrego w tym dniu usposobienia. Wszystkie ich linie pracowały bardzo składnie, niemal bez słabych punktów jedynie w pierwszej części pomoc popełniała pewne uchybienia, jednakże po przerwie stanęła na wysokości zadania. Atak ZZK był bardzo wyrównany, a przy tym strzelał bardzo dużo, czego wynikiem liczne bramki.

Drużyna łódzka zagrała anemicznie i bez ambicji. Słabość ta uwidoczniła się specjalnie, gdy poznaniacy zepchnęli ją do defensywy. — Tylko Sołtyszewski na środku pomocy wypadł zadowalająco, poświęcając się pilnowaniu Anioły. W ataku początkowo wybijała się prawa strona Hogendorf—Baran, demonstrując kilka akcji, gubiła się jednakże na polu bramkowym przeciwnika. Po przerwie atak łodzian był kompletnie bez wyrazu. — Zawiedli zwłaszcza Patkola i Łącz. W obronie Włodarczyk dzięki szybkości wypadł lepiej od partnera. — W bramce Szczurzyński miał dobre momenty aczkolwiek zawinił 2 puszczone strzały. W 30 minucie po przerwie zastąpił go Styczyński.

Zdobywcami bramek byli: Anioła 3, Czapczyk 2, Wojciechowski II, Kołtuniak i Białas po 1, dla ŁKS Baran z karnego. Widzów 7.000.

Sędzia mgr Jesionka z Krakowa.

WARSZAWA (tel.) W Warszawie odbył się treningowy mecz koszykówki dwóch teamów reprezentacyjnych, przed ustaleniem składu reprezentacji Polski na mecz z Rumunią.

Team „A" złożony z graczy Ulatowski, Żyliński; Dowgird (YMCA Łódź), Jarczyński, Grzechowiak (ZZK Poznań) i Pawlak (TUR Łódź) pokonał w stosunku 53:41 (23:20) Team B, który grał w składzie: Lelonek, Markowski (Zryw Gdańsk), Mokwiński (TUR Łódź), Kolaśniewski (ZZK Poznań), Dąbrowski (Gwardia - Wisła), Bartosiewicz (AZS Warszawa).

Z Polonią będzie coraz gorzej

Porażka z Legią 0:3 (0:1)

BYTOM. Do spotkania rozegranego w obecności 8 tys. widzów miejscowa Polonia przywiązywała bardzo wielką wagę, chcąc się zrewanżować za liczne niepowodzenia w dotychczasowych rozgrywkach. Polonia wystąpiła w zmienionym składzie bez Szatkowskiego na prawym skrzydle, którego zastąpił junior Klimas, a w miejsce zdyskwalifikowanego Narlocha — Kubiak, co odbiło się bardzo poważnie na spoistości całej drużyny, a w szczególności linii obronnych, co w drugiej połowie doprowadziło do katastrofy i tylko szczęśliwym zbiegiem Polonia nie poniosła jeszcze dotkliwszej porażki.

Drużyna Legii wykazała lotność ataku. W 10 min. zdobywa prowadzenie z przeboju Cyganika, który wykorzystał błąd obrońcy Lelonka i błyskawicznie wyrobił sobie dogodną pozycję do strzału. Polonia mimo kilku bardzo korzystnych sytuacji podbramkowych, nie zdobyła się na wyrównanie, choć do tego miała okazję.

Po zmianie pól, Legia nadal dyktuje szybkie tempo gry, a miejscowi zostają spychani coraz bardziej do defensywy. W 17 min. Mordarski efektownym przebojem ze skrzydła zdobywa dalszą bramkę, a wynik 3:0 ustala dla Legii Wilczyński tuż przed zakończeniem gry.

W Polonii słabo grali E. Szmidt, Trampisz i Wilczyński w napadzie, natomiast po przerwie, jeden ofiar nie grał Szmidt II w obronie. Sędzia Żmudziński — nie nadzwyczajny.

Ambicja nie pomogła Górnikom

WARSZAWA (tel.). Polonia zagrała w niedzielę wyjątkowo słabo i musiała się porządnie namęczyć, by odnieść zwycięstwo nad bardzo ambitnym zespołem górników z Chruszczowa. W drużynie kolejarzy zawiodła tym razem formacja defensywna, poza tym w ataku nieproduktywnymi byli Gierwatowski i Świcarz.

W drużynie kolejarzy dobrze jak zwykle zagrał Brzozowski na pomocy, Wołosz w obronie, Borucz w bramce oraz lewostronny napad Ochmański i Szularz. Natomiast w drużynie Szombierek formacje obronne pomogą zasługę utrzymania niskiego wyniku, gdyż Polonia pod bramką wykazywała znacznie więcej aktywności, a napastnicy starali się jak najwięcej strzelać. Atak Szombierek wobec słabej gry Burdy prowadził zasadniczo Krasówka, który strzelił jedyną bramkę dla swych barw, natomiast Fuchs, którego swego czasu lansowano do reprezentacji Polski, wypadł zupełnie słabo.

W 25 minucie pierwszej połowy Szularz strzelił ostro w poprzeczkę, piłka odbiła się w pole, a Gierwatowski ostrym strzałem ulokował ją w siatce. Po przerwie w 12 minucie Wołosz podciągnął z piłką blisko bramki, podał Jaźnickiemu, a ten strzelił obok wybiegającego bramkarza. Bramka dla Szombierek padła w 21 minucie, kiedy to Krasówka ładnie objechał Pruskiego i ostrym strzałem skierował piłkę do siatki, ustalając wynik 2:1 (1:0) dla Polonii.

Sędziował mjr. Sznajder. Widzów ponad 10.000.

Zwycięstwo Lechii nad Wartą

Poznań. (tel.) Beniaminek Ligi sprawił w pierwszym meczu w Poznaniu drużynie poznańskiej lanie, wygrywając zasłużenie 2:0.

Goście zaprezentowali się dobrze, byli lepsi od gospodarzy technicznie i szybsi. Wyróżniła się szczególnie linia ataku, w której prym wiódł Rogocz. Reszta zespołu grała b. ambitnie. Zieloni zawiedli na całej linii. Dotyczy to zwłaszcza pomocy i obrony. Jedynie Krystkowiak w bramce zasługuje na wyróżnienie. Akcje ataku były chaotyczne i nieobmyślane. Bramki dla gości strzelili: w 22 minucie Rogocz i w 57 Goździk. Sędziował Pryk z Krakowa. Widzów ok. 8000.

PRZEMYŚL — SANOK 6:0 (2:0)

W spotkaniu tym o mistrzostwo Wojska Polskiego bramki dla zwycięzców zdobyli Kleta 4, Ziemirski i Gnojek. Bardzo dobry był bramkarz gości Krzemieniecki.

II LIGA

Północ

Garbarnia - Pomorzanin 2:1 (1:0)

KRAKÓW (tel.). Pomorzanin bardzo niebezpiecznie zagrał Garbarni i przy większym szczęściu mógł odnieść nawet zwycięstwo. Wykazał on zadziwiającą szybkość, niebezpieczne prostopadłe podania i dobre strzały. Jakubik był jednak zawsze na stanowisku. Jedyną bramkę musiał on przepuścić z rzutu karnego bitego przez Kosobuckiego za faul Laslewicza na Rombeckim. Prowadzenie uzyskała Garbarnia z ostrego strzału Bożka. Decydującą o zwycięstwie bramkę zdobył na 5 minut przed zakończeniem meczu Parpan.

Sędziował dobrze p. Cober ze Śląska. Widzów około 3.000.

Lublinianka-Widzew 2:0 (1:0)

LUBLIN (tel.). Drużyna Lublinianki mimo zdecydowanej przewagi zdołała pokonać Widzew tylko w stosunku 2:0 (1:0). Powodem nikłej wygranej była słaba gra ataku gospodarzy, u których jedynie pomoc stanęła na wysokości zadania. U gości najlepszy był bramkarz Musiał. Bramki zdobyli: Ziółek i Wójcicki. Sędzia Rzęsa z Jarosławia. Widzów 4.000

Gwardia Szczecin - Bzura Chodaków 2:2 (2:1)

SZCZECIN (tel.). Drużyna szczecińskiej Gwardii w meczu ligowym zremisowała z Bzurą 2:2 (2:1). Obie bramki dla gospodarzy zdobył Matyszkiewicz.

Radomiak - Ognisko Siedlce 2:1 (1:0)

RADOM (tel.). Po bardzo słabej i na niskim poziomie stojącej grze Radomiak pokonał zespół Ogniska 2:1 (1:0). Z Ogniska na wyróżnienie zasłużył bramkarz Bulik, najlepszy gracz zespołu. Radomiak zdobył bramki ze strzałów Czachorza I i Więcaszka, Ognisko przez Bartnickiego z rzutu karnego. Widzów 3.000. Sędziował Morcinek z Katowic słabo.

Ostrovia - PTC 5:2 (2:1)

OSTRÓW (tel.). Zdecydowane zwycięstwo 5:2 (2:1) odniosła Ostrovia nad zespołem PTC z Pabianic. W pierwszej połowie goście byli stroną atakującą poza krótkim okresem. Zanosiło się nawet na porażkę gospodarzy, ale po przerwie Ostrovia zabrała się energicznie do pracy i uzyskała przewagę. Bramki dla niej zdobyli: Baura 2, Trzebiatowski, Sikora i Młynarek po jednej. Dla PTC Zawada i Kurowski.

Sędziował dobrze p. Krumholz z Bielska. Widzów 3.000.

Garbarnia	5	10	22:2
Radomiak	5	8	13:5
Pomorzanin	6	6	13:8
Ostrovia Ostrów	5	6	12:8
Lublinianka	5	5	15:12
Bzura Chodaków	5	4	2:6
Widzew	5	4	2:6
Gwardia Szczecin	5	3	10:16
Ognisko	5	1	3:19
PTC Pabianice	5	0	4:21

Południe

Pafawag - Chełmek 0:1 (0:0)

WROCŁAW (tel.). Pafawag w dalszym ciągu przegrywa z różnicą jednej bramki, będąc drużyną lepszą w polu. Porażkę zawinił atak wrocławian, który nie umiał wykorzystać wielu sytuacji podbramkowych. Przewagę w polu ilustruje różnica rogów 12:1. Mecz stał na ogół na dobrym poziomie z lekką przewagą drużyny wrocławskiej. Bramka padła w 10 minucie po przerwie z przeboju Borowskiego. W obu drużynach wyróżniali się bramkarze Rudzki i Ścisło oraz obrońcy. Sędziował dobrze Gruszczyński z Warszawy. — Widzów ok. 5.000

Górnik Radlin - Baildon 2:0 ([illegible]:0)

RADLIN. Tak jak w poprzednich spotkaniach Baildon zagrał w polu doskonale jednak atak jego okazał pod bramką przeciwnika nieudolność [illegible] darze z dwóch pięknych akcji zdobyli dwie bramki przez Rudę i Frankego. Po przerwie dużą przewagę miała drużyna gospodarzy, która formalnie zagrała na jedną bramkę, nie mogąc jednak przeforsować dobrych formacji obronnych gości. Warto zaznaczyć, że Górnik nie wykorzystał rzutu karnego. Górnik okazał się zespołem wyrównanym bez słabych punktów, przy czym na wyróżnienie zasłużył Ruda. Baildon miał swoich najlepszych graczy w Pohlu, Kowaczu i bramkarzu Szyble. Publiczności 4000

Skra Częstochowa - Gwardia Kielce 2:0 (2:0)

CZĘSTOCHOWA. Gwardia zaprezentowała się pod każdym względem słabo i dziwić się należy jak mogła pokonać Górnika Radlin. Również Skra zagrała jeden ze swych słabych meczy. Zapewniła ona sobie zwycięstwo w pierwszej połowie ze strzału Halkiewicza w 19 min. oraz Baranika z wolnego w 36 min. Sędziował b. dobrze p. Olewski z Krakowa. Widzów około 7000.

Tarnovia - Naprzód Lipiny 1:1 (0:0)

TARNÓW. (tel.) — Obie drużyny zademonstrowały wysoki poziom gry do przerwy, lecz nie mogły przełamać przeciwnika. Ślązacy zaprezentowali się jako zespół bardzo bojowy, o doskonałej technice, kondycji i starcie do piłki. Druga połowa należała raczej do Tarnovii, lecz goście nie ustępowali i skutecznie walczyli o każdą piłkę, nie pozwalając miejscowym napastnikom na przeprowadzenie skutecznej akcji. Mecz trzymał czterotysięczną widownię w napięciu do ostatniej minuty.

Bramkę i prowadzenie zdobył w 4 minucie po przerwie Pirych (2), a w 24 minucie wyrównał Piec, wjeżdżając z piłką do bramki i ustalając wynik 1:1. Sędziował dobrze Przegrodnik z Łodzi.

Polonia Przemyśl - Polonia Świdnica 3:4 (3:1)

PRZEMYŚL. (tel.) — Polonia Przemyśl zagrała bardzo ładnie do przerwy, później jednak nie wytrzymała kondycyjnie. Prowadzenie dla gospodarzy zdobył w 7 minucie Kaczenko i podwyższył następnie wynik w 18 minucie z podania Szyjkowskiego. Trzecią bramkę dla Przemyśla zdobył w 27 minucie Laba. Następnie obrońca Przemyśla Filipowicz strzelił w 42 minucie bramkę samobójczą. W drugiej połowie w 51 minucie padły dwie bramki dla Polonii świdnickiej przez prawoskrzydłowego Cichego i w 58 minucie przez Kerzycza. Decydującą bramkę dla Świdnicy zdobył w 68 minucie Cichy. Sędziował Wielgusiak z Lublina. Widzów około 3.000

Tarnovia	5	9	15:4
Górnik Radlin	5	6	9:5
Baildon	5	6	6:5
Skra Częstochowa	5	6	10:8
Polonia Świdnica	5	5	7:9
Chełmek	5	5	4:8
Polonia Przem.	5	4	10:11
Naprzód Lipiny	5	4	9:15
Pafawag	5	3	5:6
Gwardia Kielce	3	2	5:8

WROCŁAW (tel.). Wyniki niedzielne dolnośląskiej klasy A. Lechia — Związkowiec 4:4 (2:2); Dziewiarz — Gwardia (Wrocław) 3:3 (2:1); Odar — Lustrzanka 2:0 (1:0); Nysa — Len 3:1 (1:0); Bielawianka — Cukrownik 2:4 (2:2). Legia — Len 2:4 (2:4), Gwardia (K. Góra) — Gwardia (Wrocław) 9:2 (5:1); Ogniwo — Bielawianka 4:2 (4:0)

POZNAŃ. — W rozgrywkach o mistrzostwo klasy A, spotkanie Spójnia San — ZZK Poznań Ib zakończyło się porażką w stosunku 3:1 (1:1). Bramki dla Sanu zdobyli Sełata, Biegała i Zawieja z rzutu karnego. Dla ZZK jedyną bramkę zdobył Polka.

Poznań. (tel.) W ramach rozgrywek o mistrzostwo klasy A okręgu poznańskiego Dąb pokonał zdecydowanie Polonię (Chodzież) w stosunku 5:0 (2:0).

Warta B 1 wygrała z Polonią (Poznań) 3:2 (2:1).

POZNAŃ (tel.). Czwórmecz pływacki zakończył się zwycięstwem Warty 55 pkt. przed Spójnią (San) 46 pkt., Polonią z Bytomia 38 i Gromem z Gdyni 23 pkt. Na zawodach sztafeta pań Spójni ustanowiła nowy rekord Polski 5 x 50 m. czasem 3.18.4 min. Inne wyniki: 100 klas. Cichoński (W) 1.16.4 min.; 100 dow. Marchlewski (Grom) 1.06.4 min. 3 x 100 zm. panów Warta 3.43.1 min. 3 x 100 m zm. pań Warta 4.44.6 min. Wyniki obu sztafet są nowymi rekordami okręgowymi.

Gniezno. (tel.) Spotkanie pięściarskie między reprezentacjami Poznania i Gniezna, zakończone zwycięstwem drużyny poznańskiej 13:3

Liga szczypiorniaka

[illegible]

konanych: Tomecki (3) i Siedlisko (2). Tęcza nie wykorzystała jednego rzutu karnego. Sędziował Zajączek z Łodzi.

POGOŃ KATOWICE — AZS KATOWICE 9:4 (4:1)

KATOWICE. Zawody toczyły się pod stałą przewagą Pogoni, dla której bramki zdobyli Piechula 3, Słoty, Zlaja i Piechowicz po 2, dla pokonanych Grochowski 2, Kałdonek, Haufe po 1.

Tabela I. GRUPY:

Pogoń Katowice	3	6	35:6
AKS Chorzów	3	6	40:15
AZS Katowice	3	2	19:25
Cracovia	4	2	17:31
Tęcza Katowice	3	0	10:44

ZZK — Zjednoczeni 13:8 (6:4)

Gniezno. (tel.) Mecz szczypiorniaka między ZZK Gniezno i Zjednoczeni Bydgoszcz zakończył się wygraną Gniezna w stosunku 13:8 (6:4). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Birkfelder (6), Graczyk (4), Majerowicz (2) i Grajek (1), dla pokonanych Knopf (4), Weinberg (2), Dolegała i Idzik po jednej. Sędziował Walder z Poznania.

LEOPOLIA OPOLE — WŁÓKNIARZ ŁÓDŹ 8:6 (4:0)

OPOLE (tel.). Rozegrane ubiegłej niedzieli zawody o mistrzostwo Ligi Państwowej w szczypiorniaku między Leopolią z Opola i Włókniarzem z Łodzi zakończyły się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 8:6 (4:0).

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Hellfeuer (3), Pasoń i Kurpiarz po 2, Kulig 1; dla pokonanych: Bujnowicz 2, Graczyk 2 oraz Szulc i Huben po jednej. Zawody prowadził poprawnie Sztencel z Katowic.

TABELA II. GRUPY:

ZZK Leopolia Opole	4	6	36:25
Chrobry Grossowice	3	6	24:14
Włókniarz ŁKS Łódź	3	2	20:18
ZZK Gniezno	3	2	20:32
Zjednoczeni Bydg.	3	0	20:32

GWARDIA WROCŁAW — ŁKS WŁÓKNIARZ ŁÓDŹ 7:[illegible]

WROCŁAW. Największą niespodzianką towarzyskiego spotkania Gwardii wrocławskiej z ŁKS-Włókniarzem, jakie odbyło się w Wrocławiu, była porażka Kaflowskiego z Marcinkowskim przez k. o., co stawia pod znakiem zapytania start pokonanego w mistrzostwach Polski. Druga niespodzianka to przegrana Olejnika z Domańskim (W). Mecz „najcięższych" Klimeckiego i Jaskóły zakończył się remisem, co krzywdzi Klimeckiego.

Wyniki walk: Kasperczak (W) w pięknej walce pokonał Karpiela (Ł); Kargiel (W) przegrał wysoko na punkty z Mateckim (Ł); Kaflowski (W) w spotkaniu z Marcinkowskim został wyliczony w 1 rundzie; Symonowicz przegrał z doskonale walczącym Debiszem (Ł); Brzezicha (W) zainkasował w 1 rundzie cios w serce i poddał się Nogajskiemu (Ł); Domański (W) pokonał niezasłużenie Olejnika (Ł); Urbanowicz (W) wygrał przez t. k. o. z Wieczorkiem (Ł); Klimecki (W) mając drugą rundę wygraną, zremisował z Jaskółą (Ł). Sędziował w ringu p.

WARSZAWA. — W sobotę i niedzielę odbył się turniej piłki siatkowej kobiet, organizowany przez ZS „Spójnia". Był to rewanż za mistrzostwa Polski, ze względu na udział finalistek turnieju łódzkiego: Chemii (Łódź), Gromu (Gdynia), Spójni (Warszawa) i AZS (Warszawa).

WARSZAWA (tel.) W drugim dniu turnieju padły następujące wyniki: AZS — Chemia 3:1 (13:15, 15:11, 15:17 15:13); Grom Spójnia 3:1 (15:5, 13:15, 15:11, 15:6); Grom — AZS 3:1 (15:13, 9:15, 15:3, 16:2); Chemia — Spójnia [illegible] 16:13). Końcowy stan rozgrywek:

Grom Gdynia	[illegible]	[illegible]	[illegible]	setów
AZS W-wa	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Chemia	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Spójnia	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

GDYNIA (tel). Uliczny wyścig motocyklowy o Wielką Wstęgę Gdyni zgromadził ponad 50.000 osób, które obserwowały szczególnie pojedynek mistrza Polski Dąbrowskiego z PKM Warszawa z Mielochem (Poznań).

Główny wyścig na 6 okrążeń — 27 km, toczył się pod znakiem rywalizacji między Mielochem i Dąbrowskim. Dąbrowski mając nowszą maszynę już po 1 okrążeniu uzyskał 100 metrów przewagi i wygrał bieg w czasie 13:56.5 min. Mieloch 14:08, 3. Kokize SSM, 4. Pakłyszcze Związkowiec Gdańsk, 5. Jaworski (Gwardia Gdańsk).

Zygmunt Nowak

Sędzia

Znany sędzia radziecki, Dimitrijow

ROLA SĘDZIEGO, zwłaszcza w sportach zespołowych, nabiera — na tle dążeń do upowszechnienia i umasowienia sportu — specjalnego, szerszego znaczenia. Rola jego właściwie już nie ogranicza się wyłącznie do samej tylko funkcji ściśle technicznego prowadzenia zawodów. Sędzia, posiadający bezpośredni kontakt z zawodnikami staje się jednym z czynników, mających wpływ na wychowanie zawodnika.

Wpływ ten niewątpliwie istniał i do tej pory, ale był on raczej podświadomy. Chodzi o to, aby — wobec zadań stojących przed działaczami sportowymi w ogóle — sędziowie uświadomili sobie w pełni, w jakim stopniu ich postawa i zachowanie się wpływać może na zawodników, poziom gry i publiczności.

Wpływ sędziego może być zarówno dodatni jak i ujemny. Dodatnim będzie wtedy jeśli sędzia będzie posiadał odpowiedni poziom etyczny, gruntowną i wszechstronną znajomość przepisów, poczucie odpowiedzialności i odwagę cywilną, umiejętność wydawania szybkiej i stanowczej decyzji w sposób opanowany i taktowny. Możliwość zaistnienia ujemnego wpływu zaznaczy się tam, gdzie zabraknie choćby jednego z tych elementów.

Wynikiem dodatniego wpływu sędziego będzie łatwiejsze podporządkowanie się zawodników jego orzeczeniom, stworzenie sprzyjającej atmosfery dla wyrobienia w nich dyscypliny wewnętrznej i wynikającej z niej karności całego zespołu oraz wzmocnienie zaufania do sędziego. Od sposobu prowadzenia zawodów, zależy w dużym stopniu także i poziom gry.

Każda gra posiada pewne przepisy, w ramach których drużyna ma wykazać swą wyższość pod względem kondycji, techniki i taktyki. Sędzia ma czuwać, aby gra odbywała się ściśle w ramach tych przepisów. Drużyna, która ma lepsze przygotowanie techniczne i taktyczne, mieć będzie zawsze więcej szans na wykazanie swej wyższości, bez konieczności uciekania się do niewłaściwie użytej siły fizycznej, jak to się niejednokrotnie dzieje u drużyn uzupełniających siłą fizyczną i niedozwolonym sposobem gry, — braki w wyszkoleniu technicznym lub taktycznym.

Właściwy sposób sędziowania, przez eliminowanie z gry momentów niezgodnych z przepisami, umożliwi normalny jej przebieg i pozwoli drużynie lepiej wyszkolonej wykazać swe walory.

Drużyna w czasie zawodów składa pewnego rodzaju egzamin ze swych umiejętności, nabytych paromiesięczną a czasem i dłuższą pracą tak samej drużyny, jak jej kierownika i trenera. Sędzia jest tym, który czuwać winien, aby egzamin ten odbył się w warunkach jak najbardziej zgodnych z przepisami. Powinien zawsze pamiętać i o tym, że często jedno niefortunne rozstrzygnięcie przekreślić może długi okres przygotowania i wysiłku drużyny spowodować rozgoryczenie kierowników, trenerów i zawodników jak również wywołać zniechęcenie do dalszej systematycznej pracy przez utratę wiary w jej celowość.

Z meczu Czechosłowacja—Austria w Pradze, w którym piłkarze czechosłowaccy odnieśli zwycięstwo 3:2; sędzia Datillo (Włochy) w środku, znany sędzia czechosłowacki, Vlcek z lewej i Beneda z prawej. Obok kapitanowie drużyn: Senecky (CSR) z prawej i Binder (Austria) z lewej

Postępowanie sędziego w czasie zawodów winno być takie, aby zawodnicy nabrali przekonania, że znajduje się on na boisku dlatego, ażeby ułatwić drużynom normalny przebieg zawodów przez eliminowanie nieprawidłowości w grze i karanie przewinień które właściwy obraz wartości drużyny mogłyby wypaczyć. Zawodnicy widzieć będą wtedy w osobie sędziego — przyjaciela, a nie wyłącznie tylko czyhającego na ich błędy.

Właściwe i na wysokim poziomie prowadzenie zawodów będzie miało również duże znaczenie i dla sportowego wyrobienia publiczności, które nabierze zaufania do sędziego, czego dotąd w wielu wypadkach jeszcze było brak.

Stałe uzupełnianie wiadomości fachowych, ciągłe doszkalanie się i praca nad samym sobą — pozwoli sędziemu sprostać tym zaszczytnym zadaniom.

Przed decydującym spotkaniem Cracovia—Wisła w roku ubiegłym o tytuł mistrzowski. Kapitanowie Jabłoński (z lewej) i Jurowicz losują boisko. W środku znany niegdyś piłkarz poznańskiej Warty, a obecnie sędzia, Przybysz z Bydgoszczy

Fot. Borek

Do kwestii sędziowania odpowiadającego wymogom wychowawczym przywiązują dużą wagę również i inne kraje. Przykładem tego może być zamieszczenie w jednym z amerykańskich wydawnictw sportowych („Baskett Magazine") wskazówek postępowania dla sędziów, które zostały z kolei przedrukowane we francuskim „Code d'Arbitrage du Volley-Ball". Najistotniejsze z tych wskazówek, o szerszym znaczeniu, mogą mieć zastosowanie i dla naszych sędziów. Oto niektóre z nich:

Sędzia powinien:

1. poddawać się badaniu lekarskiemu przed i podczas sezonu.
2. [illegible]
3. odpowiadać natychmiast na wszystkie wezwania Związku,
4. brać udział regularnie we wszystkich zebraniach i konferencjach dotyczących sędziów,
5. występować w czasie zawodów zawsze w przepisowym ubiorze sędziowskim; być ubranym czysto i starannie.
6. postępować zawsze dyskretnie i poprawnie, pamiętać, że występuje publicznie i że zachowanie jego i sposób wyrażania się mają służyć za przykład dla graczy,
7. być zawsze stanowczym, lecz prowadzić zawody w sposób miły i przyjacielski, a nie wyprowadzać graczy z równowagi,
8. mieć odwagę wypowiadania swej opinii,
9. być zawsze bezstronnym i zachować zimną krew, nawet, jeżeli spotka się z nieodpowiednim postąpieniem ze strony jednego lub kilku graczy. Jeżeli już ukarał graczy winnych, nie powinien czynić reszty drużyny odpowiedzialną za ich błędy,
10. być zawsze regularnym; pierwszy błąd jest tak samo ważny, jak ostatni.
11. być uważnym, nawet, jeżeli zawody wydają się łatwe,
12. ogłaszać swe decyzje w sposób wyraźny i jasny i zważać na to, aby zawsze były słuszne i zgodne z duchem przepisów,
13. [illegible]
14. brać pod uwagę zdanie drugiego sędziego.
15. wstrzymać grę i uprzedzić graczy jeżeli gra zaczyna być ostra i nerwowa. Apel do ich sportowego zachowania się może dać dobre rezultaty.

Trójka arbitrów z meczu Polska—Czechosłowacja w Warszawie w roku ub. W środku główny sędzia, Łatyszew (ZSRR); z boku sędziowie pomocniczy; z lewej Kmiciński i z prawej mjr Sznajder

Fot. API Franckowiak

Sędzia nie powinien:

1. [illegible]
2. odmawiać prowadzenia zawodów z obawy, że będą zbyt trudne.
3. kierować zawodami według własnej fantazji; przepisy są dokładne i wystarczy je stosować,
4. prowadzić kilku spotkań jednego dnia.
5. pysznić się z powodu częstego wyznaczania do prowadzenia zawodów.
6. dyskutować publicznie z innymi sędziami w czasie gry.
7. wdawać się w długie dyskusje z kierownikami drużyn,
8. czynić wysiłków zbytecznych lub przesadnych.
9. ignorować kierownika drużyny pokonanej i gratulować zwycięzcy.
10. tolerować wypadki niewłaściwego zachowania (gracz, któremu odgwizdano błąd robi minę „niewiniątka" lub inne gesty niesportowe).
11. dramatyzować; to jest zbyteczne, widzowie przyszli podziwiać grę, a nie sędziego.
12. być zbyt tolerancyjnym, ale też nie afiszować swej władzy,
13. pozwalać wpływać na swe decyzje szowinistycznie [illegible]
14. dyskutować w razie popełnienia błędu lub tłumaczyć się, ponieważ nie jest nieomylnym,
15. zachowywać się w sposób, jak „ten, który wie wszystko",
16. ogłaszać decyzji z [illegible] w ustach.
17. szukać wytłumaczenia, lub usprawiedliwienia kosztem drugiego sędziego.
18. czuć się dotkniętym, jeżeli drugi sędzia nie zgadza się z jego decyzją.
19. odgwizdywać błędów, które „wydawały się błędami", ażeby zaznaczyć swą obecność. Wartość sędziego opiera się na decyzjach pewnych i sposobie eliminowania błędów, a nie na liczbie błędów odgwizdanych.
20. wahać się ukarać gracza. Jeżeli sędzia nie uchwyci gry na początku, gracze będą zachowywali się niepoprawnie.
21. pozwalać sobie na zbyt swobodne wyrażanie się. Spokój i poprawna postawa wykażą wyższość nad graczem lub kierownikiem niezdolnym, zachować zimną krew. Uniknie w ten sposób godnej pożałowania sprzeczki.

[illegible]

Zygmunt Nowak

Nestor polskich sędziów piłkarskich Rutkowski z Krakowa

Zespół piłkarski Śląska ze Świętochłowic, który w związku ze zmianami organizacyjnymi w naszym sporcie został włączony w szeregi Metalu z Chorzowa I

Fot. Kołkiewicz

Drużyna piłkarska Metalu z Bobrku na Śląsku Opolskim — jeden z kandydatów do tytułu mistrza Opolszczyzny

Fot. Urszula, Bytom

WARSZAWA. Start najlepszego długodystansowca świata, mistrza Olimpiady londyńskiej — Emila Zatopka w ramach imprez sportowych, poprzedzających zakończenie wyścigu Praga — Warszawa na stadionie W. P., został aprobowany przez COS. Tak więc Warszawa będzie mogła ujrzeć lekkoatletykę w najlepszym wydaniu, poza Zatopkiem bowiem przybędzie do stolicy także kilku czołowych lekkoatletów CSR, którzy zmierzą się z naszymi zawodnikami.

Obóz taterników polskich i czechosłowackich

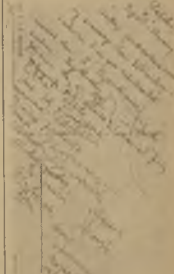
MORSKIE OKO W TATRACH (nad) Zimowy Obóz Tatrzański, zorganizowany przy poparciu GUKF, działa w całej pełni.

Kierownictwo obozu spoczywa w rękach znanego, wytrawnego alpinisty i taternika, dr. J. Hajdukiewicza. Jako instruktorzy czynni są doświadczeni alpiniści i taternicy zimowi, m. in., inż. M. Mischke i przewodnik Jan Sta[illegible].

Na obóz przybyło sześciu czołowych taterników czechosłowackich, z których trzech działało w Alpach równocześnie z polską wyprawą alpejską w lecie 1947 r. Ekipa czechosłowacka przybyła pod kierownictwem inż. A. Herolda.

Panujące w pierwszym tygodniu trwania Obozu złe warunki atmosferyczne (burze śnieżne) — nie wstrzymały akcji i dokonano już paru pięknych przejść, jak: przejście zimowe północnej ściany Mnicha (Jaworowski, Kuralówna, Manda), drugie przejście 500-metrowej północnej ściany Mięguszowieckiego nad Czarnym (Kowalska, Strzeboński) oraz pierwsze przejście półn.-zach. grani Cubryny (Abgarowicz, Mitkiewicz). Dokonano też wielu mniejszych przejść, również na wysokim poziomie. Współdziałanie uczestników Obozu z kierownictwem układa się jak najlepiej. Wyżywienie i zakwaterowanie uczestników jest najzupełniej wystarczające. Wśród uczestników Obozu panuje doskonała atmosfera sportowa.

Wszystko to pozwala rokować nadzieje na pełne powodzenie Obozu i osiągnięcie najlepszych wyników.

Pozdrowienia od polskich i czechosłowackich wspinaczy przesłane do „Sportu i Wczasów" z obozu treningowego w Tatrach w Morskim Oku. Widnieją na nim autografy najlepszych taterników dwóch bratnich krajów

To i owo...

● *Pionier światowego łyżwiarstwa w jeździe sztucznej, mistrz świata w latach od 1901 do 1911, mistrz Europy w latach 1908 do 1913, honorowy członek wielu organizacji łyżwiarskich — Ulrych Salchow, zmarł w ub. tygodniu w Sztokholmie przeżywszy 71 lat.*

● *Emila Zatopka zaprosili Amerykanie na start w Los Angeles w dniu 30 czerwca. Fakt ten jest o tyle ciekawy, że jak dotychczas w historii lekkiej atletyki, Amerykanie na starty let nie zaprosili poprzednio tylko dwóch biegaczy europejskich, a mianowicie Fina P. Nurmiego i Szweda G. Haegga, przy czym każdy po przyjeździe na drugą półkulę musiał startować kilkakrotnie, podczas gdy Zatopkowi proponują organizatorzy jeden start, zwracając przy tym koszty samolotu Praga — Nowy Jork i Nowy Jork — Los Angeles i z powrotem, tak dla niego, jak i dla opiekuna. Innych lekkoatletów europejskich zapraszano do USA jedynie na starty w halach krytych w okresie zimowym. Czechosłowackie władze sportowe nie odpowiedziały jeszcze na propozycję zza oceanu. W programie krajowym w tym samym czasie ma jednak Zatopak przewidziane starty o „Memoriał Rosickiego", najlepsze go przedwojennego biegacza Czech, zamordowanego przez Niemców.*

● *Na lekkoatletycznych mistrzostwach Południowej Ameryki Argentyńczyk Triulzi wygrał 110 m przez płotki wynikiem 14.5 s., Chilijczyk Eglers 400 m płaskie w 49,5 s., wzwyż Azounes (Urugwaj) osiągnął 190 cm, a konkurent Adamczyka w dziesięcioboju z Olimpiady, Argentyńczyk Kistenmacher ustanowił rekord swego kraju w skoku w dal wynikiem 7.36,5 cm, sztafetę 4 × 100 wygrali Peruwiańczycy w 42,3 s.*

● *Przedstawiciel amerykańskiego sportu Brundage przed wyjazdem do Europy na Kongres Olimpijski, który jak wiadomo w najbliższych dniach odbędzie się w Rzymie oświadczył, że USA są zwolennikami zmniejszenia programu najbliższych Igrzysk Olimpijskich w Helsinkach. Zdaniem Brundage'a uwzględnienie wszystkich wniosków w sprawie wprowadzenia nowych konkurencji, byłoby równoznaczne z przedłużeniem czasu trwania Olimpiady ponad dwa tygodnie, co jest rzeczą niemożliwą. Amerykanie będą forsowali znaczne okrojenie programu lekkiej atletyki kobiecej, wioślarstwa, gimnastyki i skrócenia rozgrywek w koszykówce. Poza koszykówką są to, jak widać, wszystko konkurencje, w których przedstawiciele USA nie mają w tej chwili wiele do powiedzenia.* Este

● *Słynny maraton organizowany rok rocznie w Bostonie tym razem zakończył się zwycięstwem Szweda Leanderssona, który dystans 42.195 m pokrył w 2.31.50.8 godz. przed Einmeotem (USA). Maraton bostoński został rozegrany po raz 53. Leandersson znany jest dobrze w Europie ze swego zeszłorocznego zwycięstwa w maratonie koszyckim. Bieg w Koszycach jest jak wiadomo największą tego rodzaju imprezą międzynarodową w Europie.*

● *Prasa czechosłowacka podaje, że na terenie pogranicznym Czechosłowacji z Polską, w czeskich organizacjach sportowych oprócz 273 tzw. „ceskych sokolskych jednot" istnieją 24 organizacje sportowe polskie, głównie w rejonach Ostrawy, Krnowa, Frenstatu, Karwiny i Nowego Jucina.*

● *Międzynarodowa Federacja Pływacka (FINA) zabroniła swoj carskiemu związkowi pływackiemu kontaktów międzynarodowych na okres półroczny (od 1 kwietnia do 1 października) za zezwolenie zawodnikom „Züricher Schwimmclub" na wspólny start z pływakami niemieckimi.*

● *Piłkarzy polskich czeka w tym roku jeszcze jedno, poprzednio nie przewidywane spotkanie, a mianowicie ze Szwecją. Szwedzi mogą zagrać w Polsce w czerwcu względnie w lipcu, lub też w listopadzie w drodze powrotnej z meczu z Czechosłowacją. Ostatni mecz Polska — Szwecja odbył się we wrześniu 1947 roku w Sztokholmie, gdzie przegraliśmy w stosunku 4:5, będąc równorzędnym przeciwnikiem, a nawet chwilami wykazując przewagę nad Szwedami. Warto zaznaczyć, że w tej chwili reprezentacja piłkarska Szwecji jest na giełdzie piłkarskiej świata wysoko notowana, choćby ze względu na zeszłoroczne mistrzostwa olimpijskie.*

RZYM. Kongres Europejskiej Unii Bokserskiej, który miał odbyć się w Rzymie 4—6 czerwca, został odłożony na 17—18 września.

HAGA. Na boiskach Rotterdamu i Hagi zakończony został międzynarodowy turniej piłkarski juniorów. W spotkaniu finałowym Francja pokonała Holandię w stosunku 4:1 (3:0). W meczu o trzecie miejsce Belgia zwyciężyła pln. Irlandię 3:0 (2:0). Dalsze miejsca zajęły: 5) Szkocja, 6) Anglia, 7) Austria.

KRAKÓW. Zainteresowane okręgi uzgodniły, że mecz o puchar Kałuży, między reprezentacjami Krakowa i Warszawy, rozegrany zostanie w stolicy, w dniu 23 czerwca br.

WARSZAWA. Do kadry reprezentacyjnej piłkarzy, powołany został obrońca warszawskiej Polonii — Wołosz.

WARSZAWA. Za pośrednictwem ZMP zaproszona została na kilka występów do Brazylii drużyna piłkarska warszawskiej Polonii, przez znany klub brazylijski Vasco da Gama.

Największy wyścig kolarzy-amatorów

120 zawodników na starcie P—W

PRAGA (tel.). Czechosłowacja ustaliła skład ekipy kolarskiej na wyścig Praga—Warszawa. Przedstawia się on następująco:

I ZESPÓŁ: Vesely, Holubec, Krejcu, Peric, Bohdan, Sigl;

II ZESPÓŁ: Vaverka, Doleżalik, Puklicky, Veverka, Hanus, Jenik;

III ZESPÓŁ: Javorik, Sosik, Ejem, Szramek, Mladek, Aubrecht.

Zawodnicy wymienieni w poszczególnych zespołach na pierwszym miejscu są kapitanami. Skład pierwszego zespołu jest bardzo silny.

Warszawa. Komitet Organizacyjny wyścigu w Pradze otrzymał potwierdzenie udziału w wyścigu drużyny kolarzy albańskich. Ekipa albańska składa się z 8 osób i przedstawia się następująco: kierownik — Pilku, mechanik — Kastreti, kolarze — Algeli, Ruzdi, Kece, Gani, Mihel i Cico.

Start kolarzy albańskich będzie pierwszym nawiązaniem kontaktu sportowego między Polską i Albanią.

BUŁGARIA będzie reprezentowana na wyścigu przez 3 drużyny. W skład drużyn bułgarskich wejdą następujący kolarze: Michajłow, Nilew, Kristew, Dimow, Dichew, Iwanow, Dincew, Rajcz, Christow, Dobrew, Gnechow, Nikolow, Stojanow, Konstantinow, Gierglew, Mitow, Dobrew i Nenow.

Ostatecznie więc do chwili obecnej potwierdzony został udział 20 drużyn, tj. 120 kolarzy, z następujących państw:

Albania 1 drużyna, Bułgaria 3 drużyny, Czechosłowacja 3 drużyny, Finlandia 1 drużyna, Francja 3 drużyny, Polska 3 drużyny, Rumunia 2 drużyny, Węgry 2 drużyny, Włochy 2 drużyny.

KOMITET ORGANIZACYJNY W PRADZE podał plan startów na terenie Czechosłowacji. Przedstawia się on następująco:

Start w Pradze — godz. 14,30; w Pardubicach — godz. 9; w Brnie godz. 8; w Gottwaldowie — godz. 10; w Morawskiej Ostrawie — godz. 12.

Godziny startu pomyślane są w ten sposób, aby zakończenie etapów w poszczególnych miastach odbyło się w godzinach obiadowych, co da możność obejrzenia wyścigu jak największej liczbie mieszkańców.

Wyścig kolarski „Dziennika Zachodniego"

KATOWICE. Propagandowy wyścig kolarski zorganizowany przez „Dziennik Zachodni" na trasie 23.5 km, zgromadził na starcie rekordową, bo 315-osobową grupę zawodników.

Pierwszą grupą startujących byli kartowicze. Ruszyli zwartą grupą biorąc z miejsca dość duże tempo. Na pierwszym wirażu przy wjeździe na ul. Zamkową nastąpił pierwszy wypadek: dwóch zawodników wjechało na wysepkę przy przystanku tramwajowym, — i wysypało się. Podnieśli się jednak szybko i dopędzili czołówkę prowadzoną przez Ociepkę (nr 1). Na ul. Chorzowskiej drugi wypadek — i tym razem szczęśliwy. Próby ucieczki Wilczewskiego (23), Kamperta (35) i Zapalskiego (10) nie udają się — i zawodnicy zwartą grupą minęli Chorzów, gdzie na rynku, na skutek upadku, pozostał w tyle Slantke (4). Od Piaśnik prowadził Wilczewski (23), przy czym czołówka liczyła 12 zawodników. Od kościoła w Załężu, wysunął się niespodziewanie Zapalski (10) i wspaniale zafiniszował, wpadając pierwszy na metę w Katowicach. Za nim przybyli Kampert, Ociepka i Wilczewski.

W grupie niestowarzyszonych, która wystartowała w 15 minut po kartowiczach — do kop. „Eminencja" prowadził czołówkę Sztekel Emil, po czym wysunął się Hadasik, który też skończył bieg, jako zwycięzca. Za nim przybyli do mety Sztekel (292), Leńczyk (295), Nalewajka (104) i Krawczyk (130).

A oto szczegółne wyniki:

KARTOWICZE: 1) Zapalski, KS Czyn „Czytelnik", czas 34,8 min. 2) Kampert J. Victoria Częstochowa 34,8; 3) Ociepka Zb. (Włókniarz Sosnowiec) — 34,9; 4) Wilczewski (Ruch) — 35,0, 5) Bejga J. (Włókniarz) — 35,0; 6) Wróblewski J. (Włókniarz) — 35,0; 7) Kajura J. (Ruch) — 35,5; 8) Iwański (Włókniarz) — 35,6, 9) Horodecki (Bytom) 35,7; 10) Stankiewicz J. (Czyn) — 35,8.

NIESTOWARZYSZENI: 1) Hadasik z Chorzowa, czas 35,1 min.; 2) Sztekel E. z Bozanowic — 35,2; 3) Leńczyk Edw. z Bytomia — 35,4; 4) Nalewajka Marian z Będzina — 35,6, 5) Krawczyk L. z Katowic — 35,8; 6) Czapiga J. z Ząbkowic — 35,9; 7) Halek B. z Kłodnicy — 35,14; 8) Pietruszka T. z Świętochłowic — 35,17; 9) Buczała H. z Podlasia — 35,17; 10) Grzywocz B. z Bykowna 35,19.

Widzów wzdłuż trasy ponad 12 tys. [illegible]

Terminarz tenisistów

Warszawa. PZT ustalił terminy spotkań międzyklubowych o mistrzostwo Polski w Lidze tenisowej.

Do 22 maja mają być zakończone rozgrywki o wejście do Ligi i spadek. W rozgrywkach tych odbyć się mają spotkania:

GRUPA ŚRODKOWA: „Radomiak" — „Warta" (Poznań); grupa południowa: „Krakus" — B.B.T.S. (Bielsko); grupa północna: „Olimpia" (Grudziądz) z mistrzem [illegible].

I runda rozgrywek o mistrzostwo Ligi musi być zakończona najpóźniej 12 czerwca. W grupie środkowej spotkają się (gospodarze na pierwszym miejscu): „Legia" (Warszawa) — „Włókniarz" (Łódź); H. Cegielski (Poznań) — zwycięzca meczu „Radomiak" — „Warta".

GRUPA POŁUDNIOWA: zwycięzca meczu „Krakus" — BBTS z „Cracovią" oraz „Pogoń" (Katowice) — „Piast" (Gliwice):

GRUPA PÓŁNOCNA: „Ogniwo" (Szczecin) — „Olimpia" (Grudziądz) lub mistrz kl. A oraz Sopocki Klub Tenisowy — „Gwardia" (Bydgoszcz).

Druga runda zakończona ma być do 10 lipca, zaś trzecia runda do 7 czerwca br.

Finały mistrzów poszczególnych grup odbędą się w czasie 14 sierpnia — 4 września.

Bieg Narodowy! — Wszyscy na start!
W nim udowodnisz ileś jest wart!

Rozstrzygnięcie konkursu

(Dokończenie ze strony 1)

Lecha Gawinka z Aleksandrowic k. Bielska nr 345:

„Biegi Narodowe — to fundament zdrowotności narodu!"

Iwańskiego Zbigniewa ze Świętochłowic, ul. Żwirki i Wigury 2, 14:

„Cała młodzież polska weźmie udział w Biegu
Od Tatr śnieżnych szczytów aż do morza brzegu!"

Lasoty Andrzeja z Chorzowa, ul. 24 stycznia nr 4:

„Społeczeństwo silne, zdrowe
Dadzą Biegi Narodowe!"

Wojciecha Warchałowskiego z Krakowa, ul. Topolowa 4, m. 19:

„Znana wszystkim prawda wróble ją ćwierkają
Biegi Narodowe przyszłych mistrzów dają!"

Pani Kusiak Jolanta za pierwsze miejsce w konkursie otrzymuje buty narciarskie, Edmund Dulski za drugie miejsce komplet do piłki siatkowej tj. piłkę i siatkę, p. Bilski Stanisław pantofle gimnastyczne skórzane oraz koszulkę i spodenki lekkoatletyczne. — Za projekty wyróżnione przeznaczono nagrody w postaci książek. Wszystkie nagrody zostaną w tych dniach wysłane pocztą.

O drużynowe mistrzostwo w boksie

Batory pokonał Gwardię W-wa 9:7

KATOWICE. Bokserzy Batorego nie zawiedli tym razem. Pokonali w niedzielę faworyta na mistrza Polski stołeczną Gwardię w stosunku 9:7. Zwycięstwo to tym cenniejsze, że wypracowane ambicją przez zawodników, którzy teoretycznie nie mieli w ringu szans. Pierwszą niespodziankę zgotował Osiecki w muszej. Odebrał on Patorze cenny punkt. A następnie Ponanta remisując z Komudą.

Gwardia przybyła do Katowic bez Kolczyńskiego. W składzie poczyniła przesunięcia, dając Szymurę do ciężkiej a Archackiego do półciężkiej. I kto wie czy to właśnie nie było powodem porażki. Batory bowiem przesunął Nowarę do półciężkiej, a ten wygrał łatwo z Archackim, w przeciwnym razie Nowara musiałby walczyć z Szymurą, a wtedy wynik byłby chyba pod znakiem zapytania. Batory przesunął Sznajdra i Nowarę. Nie były to pociągnięcia szczęśliwe i gdyby nie równoczesne błędy Gwardii, mogło to odwrotnie zaważyć na wyniku. A przecież Sznajder i Nowara walcząc w normalnych wagach mieli niemal z góry zwycięstwa zapewnione. W zwykłym stanie rzeczy wynik mógł brzmieć 10:6 dla Ślązaków. Obie jednak strony w taktycznym rozstawieniu swych zawodników przechytrzyły.

Mecz, aczkolwiek walczono zacięcie, nie stał na dobrym poziomie. Walki były chaotyczne, decydujący głos miał w nich sędzia ringowy, który udzielił szeregu upomnień za nieczyste natarcia.

Wyniki walk (na pierwszym miejscu zawodnicy Batorego):

W muszej Osiecki zremisował niespodziewanie z Patorą, mając zwłaszcza w drugiej rundzie przewagę. Patora technicznie lepszy.

W koguciej Kempa wygrał na skutek dyskwalifikacji Sobkowiaka w trzeciej rundzie. W pierwszych dwóch gwardzista poszedł ambitnie naprzód i zbierał punkty z doskoków. W trzeciej opadł na siłach i Kempa miał zdecydowaną przewagę. Trzykrotne upomnienia za stałe uderzanie głową i przytrzymywanie przeciwnika położyły kres walce.

W piórkowej Bazarnik pokonał Kukulaka. Była to bardzo zacięta i emocjonująca walka. Kukulak okazał się twardym przeciwnikiem i mimo zainkasowania w dwóch pierwszych starciach poważnej liczby ciosów potrafił odgryzać się w trzeciej rundzie.

W lekkiej Ponanta zremisował z Komudą. Dwie pierwsze rundy należały do Ślązaka. W trzeciej Komuda pięknie finiszował i odrobił częściowo utracony teren.

W półśredniej Kusz przegrał z Borowiczem. Walka chaotyczna pod znakiem przewagi warszawianina, który lewymi prostymi powstrzymywał ataki Kusza.

W średniej Sznajder zremisował z Wilczkiem. Wynik krzywdzi Sznajdra, który przeważał w ataku, trafiając często i celnie.

W półciężkiej Nowara pokonał Archackiego. Walka chaotyczna. Archacki walczył nieczysto, bijąc głową, za co otrzymał dwukrotnie upomnienia. Nowara przeważał i zwyciężył zasłużenie.

Wobec zapewnienia sobie zwycięstwa Batory nie wystawił w wadze ciężkiej zawodnika, tak że Szymura zdobył punkty bez walki.

W ringu sędziował Kubiak — (Łódź), na punkty Urbaniak i Banic z Poznania oraz Bogdanowicz z Krakowa.

Zryw lepszy od Zjednoczonych

ŁÓDŹ (tel.). Zespół łódzki pokonał drużynę Zjednoczonych z Bydgoszczy 10:6. Mecz stał na słabym poziomie. Największą niespodzianką zawodów było poddanie się Gnata w pierwszej rundzie w walce z Wojnowskim.

Wyniki walk (na pierwszym miejscu zawodnicy Zrywu): w muszej Konarzewski (syn znanego niegdyś mistrza Polski) przegrał przez techn. k. o. w 3 rundzie z Jóźwiakiem, w koguciej Czarnecki pokonał Kowalewskiego, w piórkowej Rogalski oddał się Kruży po pierwszej rundzie, w lekkiej Krawczyk wygrał z Leczkowskim przez poddanie się bydgoszczanina w drugiej rundzie, w półśredniej Kijewski przegrał z Baranowskim, w średniej Taborek wygrał z Sosnowskim przez przerwanie walki w pierwszej rundzie, w półciężkiej Wojnowski wygrał przez poddanie się Gnata w pierwszej rundzie, w ciężkiej Zryw zdobył przez Niewadziła punkty bez walki. Zjednoczenie nie wystawiło bowiem zawodnika.

W ringu sędziował kpt. Neuding, na punkty Borski (Śląsk), Wieruszka (Gdańsk) i Koszuliński (Warszawa).

Otwarcie sezonu wioślarskiego

BYDGOSZCZ (tel.) — W Bydgoszczy, stolicy polskiego sportu wioślarskiego, odbyło się oficjalne otwarcie sezonu. Zgromadziło ono zawodników wszystkich klubów. Do zebranych przemówił prezes PZTW dr Tilgner. W uroczystości wzięli również udział przedstawiciele OKZZ i WUKF. Zawodnicy złożyli przyrzeczenie treningowe, po czym odbyło się wciągnięcie na maszt flag państwowych, związkowych i klubowych, a następnie pierwsze jazdy łodzi.

KRAKÓW. Akademickie Zrzeszenia Sportowe w dniu 24 bm. uroczyście zainaugurowało tegoroczny sezon wioślarski otwarciem przystani AZS-u. Uroczystość zgromadziła liczne rzesze sympatyków, publiczności i zawodników.

Do zebranych przemówił płk. Kasprzyk dyr. WUKF-u, po czym z p. Gubrynowiczową dokonał chrztu nowej łodzi wyścigowej (czwórki), której nadano imię „Jurek". Uroczystość zakończyła tradycyjna defilada jednostek wioślarskich.

Derby Wybrzeża wygrała Gedania

GDYNIA. (tel.) — Lokalne derby Gedania — Gwardia stały tym razem pod znakiem rywalizacji o tytuł drużynowego mistrza Polski. Obie drużyny wyszły na ring doskonale przygotowane. Kondycyjnie lepszą okazała się Gwardia, ale Gedania była zespołem bardziej wyrównanym i po zaciętej walce zwyciężyła 10:6, zdobywając zaszczytny tytuł drużynowego mistrza Polski w boksie.

Sam mecz należał do najbardziej zaciętych, jakie oglądano na ringach Wybrzeża. Wszystkie prawie walki były emocjonujące i prowadzone do ostatniego uderzenia gongu. Przed meczem Gwardia złożyła protest z powodu składu sędziowskiego, bowiem wśród arbitrów był sędzia Bochański, który jest prezesem klubu kolejarzy.

Wyniki (na pierwszym miejscu zawodnicy Gwardii): Musza: Mikołajczewski w bardzo ładnym stylu wypunktował Soczewińskiego. Druga i trzecia runda należała do zawodnika Gwardii. W koguciej Pek przegrał wysoko na punkty z Kleinem. W piórkowej żywiołowy Gołyński wypunktował Antkowiaka. Najbardziej sensacyjny pojedynek był w lekkiej pomiędzy Antkiewiczem i Kudłacikiem, zakończony remisem. W pierwszym starciu Kudłacik nieznacznie przeważał w drugim i trzecim lepszy był Antkiewicz. W półśredniej bardzo zacięty pojedynek stoczył Iwański z Chychłą. W pierwszym i drugim starciu lepszy technicznie Chychła przeważał, w trzecim silniejszy fizycznie Iwański doszedł do głosu, ale nie mógł już nadrobić straconych punktów. Średnia: Rudzki przeznaczony do kategorii niższej, przegrał na punkty z Musiałem. W półciężkiej Kwiatkowski zremisował z Rajskim. Gwardzista był bardziej wszechstronnym bokserem i nieznacznie przeważał. Wynik remisowy krzywdzi Kwiatkowskiego. W ciężkiej po najsłabszej walce dnia Flisikowski nieznacznie przegrał na punkty z Białkowskim.

Widzów 3.000. W ringu sędziował Lisowski (W-wa).

MOSKWA (tel.). Z okazji 10 zjazdu Związków Zawodowych w ZSRR, odbyły się wielkie zawody pływackie. Padły przy tym dwa nowe rekordy krajowe. Meszkow na 400 m klasycznym „B" (motylkiem) uzyskał czas 5,33 min., a Betentin na 200 m klas. „A" — 2,47 min.

Motocykliści startują

w Grand Prix Węgier

Warszawa. PZM postanowił wysłać ekipę wyścigową motocyklistów polskich na „Grand Prix" Węgier, który odbędzie się w Budapeszcie w dniu 8 maja br.

PZM projektuje wysłać 5 czołowych zawodników polskich: Dąbrowskiego (Norton — 500 ccm), Mielocha (Norton 500 ccm), St. Bruna (Norton 350 ccm), Żymirskiego (Triumph 500 ccm) i Jankowskiego (Velocette 350 ccm).

Ponadto PZM przewiduje wysłania wyścigowej ekipy narodowej na „Grand Prix" Rumunii (w Bukareszcie — 5 czerwca br.)

Warszawa. Polski Związek Motocyklowy organizuje, wzorem roku ubiegłego, obóz treningowo - kondycyjny dla 30 czołowych żużlowców z całej Polski. Obóz, pod kierunkiem zeszłorocznego trenera Czechosłowaka Seberki odbędzie się w dniach 3—14 maja w Lublinie. Uczestnicy obozu będą mieli do dyspozycji wyścigowe maszyny żużlowe — Martin-Japp.

* Ze względu na Biegi Narodowe termin rozgrywek eliminacyjnych do I i II Ligi żużlowej (o wejście i spadek) przełożony został z dnia 8 maja na 15 i 22 maja br.

OGNIWO KRAKÓW — NAPRZÓD RADZIONKÓW 8:8

KRAKÓW. (tel.) Spotkanie bokserskie, które odbyło się ubiegłej soboty w Krakowie, stało na niskim poziomie. Wyniki techniczne (na pierwszym miejscu zawodnicy Ogniwa): musza Szymański przegrał z Janikiem, kogucia: Mertas przegrał z Purgolem, piórkowa: Kwaśniewski znokautował w 2 rundzie Pawlica, lekka: Zatyka przegrał ze Ślązokiem; w drugim spotkaniu w tej kategorii Maderski wygrał z Golusem, półśrednia: Chodorowski pokonał Renka, średnia: Musiał znokautował w 3 rundzie Gajdę, półciężka: Kapusta z Naprzodu wygrał walkowerem z powodu niestawienia się przeciwnika.

Hansenne, Dumbadze i Bauma

na liście rekordzistów świata

PRAGA (tel.). Międzynarodowa Federacja Lekkoatletyczna na ostatnim posiedzeniu zatwierdziła nowe rekordy świata, ustanowione w roku ubiegłym w następujących konkurencjach:

1000 m — Marcell Hansenne (Francja) 1.21,4 min. (rekord ustanowiony 27. 8. 1948 r. w Goeteborgu); dysk pań: Nina Dumbadze — 53,25 m (rekord ustanowiony 8. 8. 1948 r. w Moskwie); oszczep pań: Bauma (Austria) — 48,68 m (rekord ustanowiony 12. 9. 1948 r. w Wiedniu).

Sport polski w dniu Święta Pracy 1 maja

WARSZAWA. W dniu Święta Pracy, 1 maja sportowcy stolicy wezmą udział w defiladzie, w strojach sportowych.

Na czele kolumny sportowej, która iść będzie za grupą młodzieżową, maszerować będą działacze i kierownicy sportu stołecznego, następnie studenci i studentki Akademii Wychowania Fizycznego, pion Związków Zawodowych, Ludowe Zespoły Sportowe z woj. warszawskiego, Zrzeszenie Sportowe „Gwardia", sportowcy klubów wojskowych, reprezentowani przez W K S „Legia" oraz członkowie Akademickiego Zrzeszenia Sportowego.

Najliczniejszą grupę stanowić będzie pion Związków Zawodowych, który wystąpi w liczbie ponad 3 tys. osób. Na czele grupy pomaszerują sportowcy ZS „Kolejarz", następnie „Budowlani", „Ogniwo", „Spójnia", „Stal", „Włókniarz", reprezentowany przez członków klubów sportowych Żyrardowa, Chodakowa i Milanówka oraz „Związkowiec".

1 maja odbędzie się na stadionie Wojska Polskiego mecz piłkarski ZS „Stal" (Śląsk) — WKS „Legia" (Warszawa). Poza meczem odbędą się imprezy z innych dziedzin sportu.

GDAŃSK. Sportowcy Wybrzeża, solidaryzując się ze światem pracy, wezmą masowy udział w pochodzie 1-majowym w Gdańsku. Kolumnę sportową poprowadzi Wojewódzki Urząd Kultury Fizycznej, za którym podążą zarządy 13 okręgowych związków sportowych. Następnie przemaszerują sportowcy poszczególnych pionów w kolejności: „Flota", ZS „Gwardia", Ludowe Zespoły Sportowe, Akademickie Zrzeszenie Sportowe oraz zrzeszenia, wchodzące w skład pionu związków zawodowych.

BYDGOSZCZ. Sportowcy pomorscy przygotowują się do czynnego udziału w uroczystościach 1-majowych oraz w imprezach sportowych, przewidywanych w ramach obchodu Święta Pracy. Wszyscy członkowie klubów i zrzeszeń sportowych wezmą masowy udział w defiladzie.

W dniu Święta Pracy na wszystkich boiskach Bydgoszczy i miast pomorskich odbędą się liczne imprezy: w Inowrocławiu przeprowadzone będą zawody lekkoatletyczne, w których wezmą udział sportowcy z terenu miasta i całego powiatu. Ponadto zorganizowany będzie turniej błyskawicznej piłki nożnej przy udziale kilkunastu drużyn.

OPOLE. W Opolu, w dniu Święta Pracy wystąpią na defiladzie obok sportowców szachiści Opolskiego Podokr. Związku Szachowego.

KRAKÓW. W ramach czynu 1-majowego zarząd Ogniwo-Cracovia postanowił wysyłać drużyny piłkarskie swego klubu na wieś w niedziele i święta. Ponadto Ogniwo-Cracovia objął patronat nad szkołą powszechną nr 18 udzielając szkole fachowych sił do prowadzenia gimnastyki.

KRAKÓW. Krakowski OZB uczci Święto Pracy propagandowymi zawodami bokserskimi, z których czysty dochód przeznaczył na budowę Wspólnego Domu. Zawody te rozegrane zostaną w dniu 28 bm. na boisku Cracovii względnie na kortach tenisowych. Wystąpią najsilniejsze ósemki Cracovii i Korony contra Wisła — Wawel.

WROCŁAW. Wrocławski Komitet Sportowy Obchodu Święta 1-majowego odbył konferencję, na której ustalono szczegóły organizacyjne udziału sportowców w Święcie Pracy. W pochodzie weźmie udział 8.500 sportowców, który wyruszą ze Stadionu Olimpijskiego do defilady w mieście. O godz. 16.00 odbędą się na stadionach imprezy sportowe o charakterze masowym, na które wstęp będzie bezpłatny.

KATOWICE. W uroczystościach 1-majowych w Katowicach wezmą udział 12 osobowe zespoły pierwszych drużyn I Ligi, II Ligi i A Klasy Wydzielonej oraz wszyscy członkowie Kolegium Sędziów oraz Zarząd Śl. OZPN. Poza tym w defiladzie przewiduje się udział 25.000 sportowców.

KRAKÓW. Komitet Organizacyjny uroczystości 1-majowych ustalił, że na czele pochodu, tuż za pocztem sztandarowym 300 ZMP-owców, maszerować będzie 40 piłkarzy kadry reprezentacyjnej, przebywających w tym czasie w Krakowie na obozie przygotowawczym przed spotkaniem z Rumunią.

SZCZECIN. W Szczecinie odbyła się narada sportowa, zwołana w celu omówienia udziału sportowców w święcie 1-majowym oraz przygotowania do Biegów Narodowych. Po wygłoszeniu okolicznościowego referatu przez referenta propagandy M. K. PZPR — Przybylskiego omówiono m. in. sprawę czynu 1-majowego szczecińskich sportowców. Postanowiono, że świąt sportowy Szczecina zobowiązuje się do uporządkowania stadionu miejskiego im. Janusza Kusocińskiego w Lasku Arkońskim do 1 maja.

Piłkarstwo Okręgu Przemysłowego

Śląska klasa wydzielona

GÓRNIK JANÓW — GÓRNIK KNURÓW 3:1 (3:0). Zasłużone zwycięstwo miejscowych, którzy mieli zdecydowaną przewagę nad przeciwnikiem. Bramki dla gospodarzy zdobyli Górecki 2 oraz Bąk 1.

GÓRNIK PIEKARY — GÓRNIK Ib RADLIN 5:0 (1:0). Bramki zdobyli Kantok 2, Żydek, Tomanek i Lisurek.

GÓRNIK RYDUŁTOWY — SIEMIANOWICZANKA 1:1 (0:0). Była to zacięta walka. Bramki zdobyli dla miejscowych Opalony, dla pokonanych Wróbel. Publiczności 6.000 osób.

GÓRNIK CHROPACZÓW — ZWIĄZKOWIEC ŻYWIEC 0:1 (0:1). Szczęśliwe zwycięstwo odniosła drużyna żywiecka dla której bramkę zdobył z rzutu karnego Obtułowicz.

METAL (POKÓJ) CHORZÓW I — GÓRNIK KATOWICE 4:4 (2:0). Spotkanie emocjonujące. Wynik remisowy jest sukcesem. Bramki dla miejscowych zdobyli Szombara 2 oraz God i Blania.

Górnik Janów	16	28	[illegible]:26
Górnik Knurów	16	21	54:[illegible]
Metal (Pokój) N. Byt.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Siemianowiczanka	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Górnik Katowice	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Górnik Ib Radlin	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Pogoń Katowice	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Górnik Rydułtowy	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Górnik Piekary	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Górnik Chropaczów	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Związkowiec Żywiec	[illegible]	[illegible]	[illegible]

A klasa

RKS Zabłocie — Górnik (Eminencja) Załęże Dąb 3:2 (3:0). Bramki zdobyli Gruszka 2 i Miodoński 1.

Walcownia Dziedzice — Górnik (Kleofas) Załęże Dąb 4:1 (2:0). Bramki dla miejscowych: Mańdok 3 oraz Ksiądz 1. Widzów 2.000 osób.

Gwardia Katowice — Górnik Dębieńsko 3:3 (3:1). Bramki dla gospodarzy: Haborek 2 i Ruda 1, dla pokonanych Korzuźnik 2 i Major-[illegible] 1.

Górnik Ligota — Metal Szopienice 2:0 (1:0). Ligocianka zdobyła bramki przez Masa (z rzutu wolnego) i Haulkę. Publiczności 1.500 osób.

Chemik Mała Dąbrówka — Górnik Kostuchna 6:3 (3:1). Atak miejscowych zdobył 6 bramek przez Śmietanę 3, Szamborskiego 2 i Glombika.

Lechia Mysłowice — ZZK Katowice 1:1 (1:0). Kolejarze wywieźli z gorącego terenu niespodziewanie jeden punkt. Bramkę dla miejscowych zdobył Pocwa, dla gości Morhardt.

Górnik Ligota	15	26	44:11
Gwardia Katowice	14	21	37:22
Metal Szopienice	15	19	28:16
Lechia Mysłowice	15	19	29 21
ZZK Katowice	15	17	27:19
Górnik Dębieńsko	15	14	25:23
Górnik Kostuchna	15	13	31:34
Chemik Mała Dąbrówka	15	13	30:36
Górnik (Kleofas) Zał.-D.	15	13	27 34
Walcownia Dziedzice	15	11	22:25
RKS Zabłocie	15	8	20:45
Górnik (Emin.) Zał.-Dąb	14	4	11:47

GRUPA II

Wobec wycofania się na skutek fuzji drużyny Śląsk Świętochłowice z Metalem Chorzów, wszystkie dotychczas rozegrane przez ten klub zawody, zostały unieważnione i z tabeli skreślone

AKS IB CHORZÓW — ŚLĄSK TARNOWSKIE GÓRY 2:6 (0:4). Bramki: Gajda 3, Cholewik, Cichoń i Bok, dla pokonanych strzelcami byli Prudło i Pistuła.

GÓRNIK RUDA — AZOTY CHORZÓW 0:5 (0:3). Znajdująca się w doskonałej formie drużyna Azotów pokonała łatwo słabo w tym dniu grający zespół miejscowych, uzyskując bramki przez Breitera 4 oraz [illegible] 1.

RUCH RADZIONKÓW — GÓRNIK ORZEGÓW 4:0 (0:0). Przez zwycięstwo nad Górnikiem z Orzegowa Ruch wysunął się na pierwsze miejsce w tabeli. Bramki uzyskali: Michalak, Golus, Gilge i Brol po 1.

GÓRNIK MAKOSZOWY—PIAST PAWŁÓW 1:4 (3:1). Bramki dla gości zdobyli: Sznajder 2, Major i Sosawiczny.

WYZWOLENIE MICHAŁKOWICE — RUCH IB CHORZÓW 1:2 (1:1). Bramki dla Ruchu zdobył Rurański.

Ruch Radzionków	14	[illegible]	29:14
Metal (Bat.) Chorzów I	13	[illegible]	39:28
Górnik Makoszowy	13	16	30:19
Śląsk Tarn. Góry	14	16	35:25
Ruch Ib Chorzów	14	16	29:21
Azoty Chorzów	14	14	40:30
Górnik Orzegów	14	13	14:25
Górnik Ruda	14	12	24:33
Wyzwolenie Michałk.	13	11	26:28
Piast Pawłów	14	9	21:30
AKS Ib Chorzów	13	1	31:55

Na Opolszczyźnie

ZABRZE. W Opolskiej klasie A zakończono rozgrywki w grupie III, zaś w pozostałych grupach zostaną one zakończone w nadchodzącą niedzielę. Mistrzem grupy I został Metal Bobrek Bytom, w grupie II — Górnik Mikulczyce, zaś w grupie III Górnik Zabrze a wicemistrzem Polonia Ib Bytom. Drużyny będą grać o tytuł mistrza okręgu Opolskiego oraz o reprezentowanie okręgu w walkach o wejście do II ligi państwowej

Uzyskano następujące wyniki:

GRUPA I

GÓRNIK BISKUPICE — METAL BOBREK BYTOM 1:2 (1:1)

Po wyrównanej grze nikłe zwycięstwo odniosła drużyna gości, zdobywając tym samym mistrzostwo grupy.

Metal Bobrek Bytom	[illegible]	12	[illegible]
Górnik Biskupice	[illegible]	8	[illegible]
Chemik Racibórz	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Drożdżownia Wołczyn	[illegible]	[illegible]	[illegible]
LZS Zagroda Lubliniec	[illegible]	[illegible]	[illegible]

GRUPA II

KOLEJARZ KLUCZBORK — GÓRNIK MIKULCZYCE 1:4 (1:2)

Gospodarze nie potrafili oprzeć się Górnikowi z Mikulczyc, ustępując mu przez cały mecz. Bramkę dla gospodarzy zdobył lewy łącznik.

BUDOWLANI OPOLE — CUKROWNIA RACIBÓRZ 3:1 (1:1)

Górnik Mikulczyce	10	16	42:7
ZKS Ogniwo Nysa	9	10	10:14
Kolejarz Gliwice	9	10	17:18
Cukrownia Racibórz	9	9	12:18
Budowlani Opole	10	8	18:25
Kolejarz Kluczborek	9	3	17:34

GRUPA III

WŁÓKNIARZ PRUDNIK — LWOWIANKA OPOLE 5:1 (3:0)

Łatwe zwycięstwo odnieśli gospodarze, od 10 minuty grając bez lewego łącznika, który uległ kontuzji. Bramki dla zwycięzców uzyskali: Ligenza, Gałecki, Lang, Święch i Wieczorek, dla Lwowianki Gronek. Publiczności około 2000 osób.

Górnik Zabrze	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Polonia Ib Bytom	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Włókniarz Prudnik	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Lwowianka Opole	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Metal-Piast Gliwice	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Górnik Ib Szombierki	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Z Zagłębia

ZAGŁĘBIOWSKA KLASA A

SOSNOWIEC. Ub. niedziela nie przyniosła żadnych niespodzianek, jedynie Górnik Sosnowiec uległ na własnym boisku będzińskim hutnikom 1:3 (1:1). Wyniki spotkań:

ZAGŁĘBIANKA BĘDZIN — TUR OLKUSZ 4:1 (3:0)

Po ciekawej grze gospodarze zwyciężyli twardy zespół z Olkusza. Miejscami gra była brutalna ze strony gości. Mecz zaszczycił swą obecnością wicepremier gen. Al. Zawadzki. Bramki dla Zagłębianki uzyskali: Kwapisz 2, Krawczyk i Młynarski po 1, dla Olkusza Feczko. Publiczności ok. 2000 osób. Zawody prowadził Dudek z Łaz bardzo dobrze.

METAL SOSNOWIEC — ZAGŁĘBIE DĄBROWA GÓRNICZA 3:2 (1:0)

Po wyrównanej grze nikłe zwycięstwo odniosła drużyna sosnowiecka nad ambitnie grającym Zagłębiem. Bramki dla Metalu zdobyli: Grządziel 2 i Krajewski 1, dla Zagłębia Banasik 2.

GÓRNIK SOSNOWIEC — ZKSM BĘDZIN 1:3 (0:2)

Goście zdołali wywieźć dwa punkty z gorącego terenu. Bramki dla zwycięzców strzelili: Klimza 2 i Kuzior II 1.

SARMACJA BĘDZIN — GÓRNIK CZELADŹ 0:1 (0:0)

Nikła, ale zasłużone zwycięstwo gości dla których jedyną bramkę strzelił Kleszcz.

Zagłębianka Będzin	13	16	28:13
Metal Sosnowiec	12	16	38:21
Górnik Czeladź	13	13	20:19
TUR Olkusz	12	12	26:21
Gwardia Piaski	12	12	23:24
Górnik Sosnowiec	12	11	28:26
ZKSM Metal Będzin	12	9	21:25
Zagłębie Dąbr. Górn.	13	8	24:43
Sarmacja Będzin	13	4	16:36

Z Częstochowy

Viktoria — Czarni Radomsko 4:3. W dogrywce do rundy jesiennej mistrzostw A klasy Cz. OZPN po wyrównanej grze zwyciężyła Viktoria dla której bramki uzyskali Jędrzejewski 2 oraz Rudzki i Dudek po 1. Dla pokonanych Stankewicz 2.

Gwardia Wieluń	4	8	22:6
Viktoria	4	8	14:7
Brygada	4	4	14:13
Czarni Radomsko	3	2	8:9
[illegible]tom	5	2	9:22
[illegible]w	4	0	7:18

Podokręg rybnicki

KLASA A PODOKRĘGU RYBNICKIEGO

Rybnik (tel.). Kop. Chwałowice — Kop. Radlin 3:0 (1:0). Ryf Rybnik — Kop. Czułów 2:1 (2:1). ZZK Żory — Lignoza Krywałd 4:0 (3.0). Jedność Popielów — TGS Gołkowice 4:0 (2:0). Polonia Niewiadom — ZZK Rybnik 1:5 (1:1). Polonia Skrzyszów — Unia Łaziska 6:0 (3:0).

Górnik Radlin Ib	16	26	74:22
ZZK Żory	16	23	50:27
Polonia Pszów	17	22	48:20
Górnik Chwałowice	18	21	40:25
Jedność Popielów	17	18	32:22
Ryf Rybnik	17	17	39.42
ZZK Rybnik	17	16	46:45
ZWM Wodzisław	17	15	40:52
Polonia Skrzeszów	18	15	40:52
Polonia Niewiadom	18	13	27:41
TGS Gołkowice	16	12	31:40
[illegible]	17	7	15:47
Lignoza Krywałd	18	6	17:59

Podokręg bielsko-bialski

Bielsko (tel.). W mistrzostwach klasy A uzyskano wyniki:

RKS LEŃKO — KOP. BRZESZCZE 3:2 (1:1). Bramki dla RKS-u zdobyli Gawęda, Piszczyga i Bogusławski. Dla Kopalni Swiąder I i II. Sędziował słabo — Pindel. **ZMBKS — ZZK LESZCZYŃSKI 1:1 (0:1).** Bramki dla BKS Moczniak z wolnego, dla ZZK z karnego Wojtyłko. **ZKS PIAST CIESZYN — ZKS OGNIWO BIELSKO 7:1 (4:0). ZMP WADOWICE — KS ZZK GRAŻYNA 4:1 (3:0).** Duża przewaga MP z którego najlepszymi byli Zimer i Gawor. **WZKS HEJNAŁ — WZKS BIAŁA LIPNIK 2:1 (1:0)**

ZMP Wadowice	12	[illegible]	36:13
ZMBKS Biała	[illegible]	[illegible]	[illegible]:12
GZKS Kopalnia	12	[illegible]	33:17
ZKS Piast	12	16	30:[illegible]
ZKS Ogniwo	12	14	20:[illegible]
RKS Leńko	[illegible]	[illegible]	[illegible]
KS ZZK Grażyna	[illegible]	[illegible]	[illegible]
KS ZZK Leszczyński	12	7	13:[illegible]
WZKS Hejnał	12	7	16:[illegible]
WZKS Biała Lipnik	[illegible]	[illegible]	[illegible]

A klasa Krakowa

KRAKÓW (tel.). W rozgrywkach o mistrzostwo krakowskiej klasy A uzyskano następujące wyniki: Wieczysta — Groble 3:2 (1:0); Zwierzyniecki — Tarnovia Ib 2:1 (1:1), Cracovia Ib — Korona 2:1 (1:1), Garbarnia Ib — Wisła Ib 0:0, Szczakowianka — Dąbski 1:1 (0:1), Mościce — Fablok 2:1 (0:1) Okocimski — Łobzowianka 2:2 (1:1).

Wieczysta	16	25	28:13
Szczakowianka	16	22	35:16
Zwierzyniecki	17	21	32:28
Dąbski	17	20	28:23
Mościce	16	17	26:24
Cracovia Ib	17	17	24:30
Korona	17	17	23:26
Groble	17	16	25:20
Łobzowianka	17	16	23:25
Garbarnia Ib	18	14	29:24
Okocimski KS	18	14	23:33
Wisła Ib	18	14	24:31
Fablok	17	14	25:35
Tarnovia Ib	17	11	23:40

A KLASA RZESZOWA

RZESZÓW (tel). W rozgrywkach o mistrzostwo klasy A rozegrano w ub. niedzielę w Rzeszowie spotkanie między Resovią i Sanoczanką, zakończone wynikiem 7:1 (3:1) na korzyść Resovii. Bramki zdobyli: Wernicki 4, Drost Sikora i Kelko po jednej, dla Sanoczanki bramkę honorową zdobył Szczerba. Zawody prowadził obiektywnie Peczak.

Dalsze wyniki: Legia — Nafta 1:2 (0:0), Orzeł — PZ Lot 1:3 (0:3).

Resovia	7	11	15:5
Nafta	7	9	11:7
Legia	7	[illegible]	15:13
PZ Lot	7	8	16:15
Orzeł	[illegible]	3	8:16
Sanoczka	7	[illegible]	11:20

TARNOVIA DLA SPORTU DLA WSI

TARNÓW. — W drugim dniu świąt wielkanocnych OGNIWO-TARNOVIA wzięła udział w akcji szerzenia kultury fizycznej i sportowej na wsi, posyłając bezinteresownie II drużynę na inaugurację sezonu sportowego do wsi Mikołajowice k. Tarnowa na zawody z LZS DUNAJEC.

Należy nadmienić, że LZS DUNAJEC w Mikołajowicach założono w r. 1948 przy poparciu Zw. GM. Sp. Sam. Chłop. i pomocy gminnych rad narodowych.

Szczególną opiekę nad rozwojem sportu wiejskiego na tamt. terenach roztaczają ob. ob. Piotr Jarosz, prezes, Demski, st. w-ce prez., St. Mikuła, sekr. oraz członkowie: Bryl, Strojny, Bibro, Jan Jarosz, a także kier. spółdz. Sam. Chłop. Wł., Kocomp, pełniący funkcję kapitana drużyny. Do grona tych cichych działaczy sportu wiejskiego dochodzi jeszcze kier. szk. w Wierzchosławicach ob. Stan. Salawa, który często pełni rolę sędziego. Do zrealizowania nakreślonych planów i wytycznych programowych działu sportowego i kulturalno - oświatowego ZSCH w ZSL DUNAJCU, konieczną jest daleko idąca pomoc materialna i instruktorska, której oczekują warstwy młodzieży wiejskiej i ich działacze.

Zawody piłki nożnej TARNOVIA — LZS DUNAJEC zakończyły się sprawiedliwym wynikiem remisowym 1:1 (1:1), przy czym TARNOVIA zagrała słabo, zaś miejscowi nadzwyczaj ambitnie.

Zgromadzona z okolicznych wiosek ludność w liczbie około 1.000 osób, z ciekawością przyglądała się spotkaniu. (Kr)

Z PRZEMYŚLA

* Władze piłkarskie czynią usilne starania w PZPN, by umożliwić repr Polski rozegranie w Przemyślu w drodze powrotnej z Rumunii meczu z reprezentacją Podokręgu.

* W turnieju szachowym o mistrz. Kresów poł-wschodnich po IX rundzie w tabeli prowadzi Karpina (Przemyśl) 7,5 — 1.5 pkt. przed Świechem (Jarosław) 6,5—2,5 pkt. i Cwojdrakiem (Jarosław) 6.5—2.5 pkt. Niebawem rozpoczną się na terenie woj. rzeszowskiego rozgrywki o mistrzostwo województwa. W nowozorganizowanym klubie sportowym Przemyśla, Kolejarz, powstałym w wyniku fuzji Czuwaju z Żurawianką, uruchomiona będzie wkrótce silna sekcja szachowa.

10,9 na setkę i 49.26 w młocie na otwarciu sezonu w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (tel.). W niedzielę odbyły się zawody lekkoatletyczne zorganizowane przez bydgoską Gwardię. Udział wzięli również zawodnicy Pomorzanina z Torunia.

Na podkreślenie zasługuje najlepszy tegoroczny wynik w młocie uzyskany przez Masłowskiego 49,26 m, oraz czas 10,9 na 100 m, osiągnięty przez młodego Walendzika.

Wyniki szczegółowe: 100 m: 1) Walendzik (Gw) 10,9 sek., 2) Arszyński (G) 11,2. — 200 m: 1) Grzanka (Gw) 23,8 sek., 2) Białkowski (Gw) 24,5. — 1.500 m: 1) Lewicki (Pom) 4.26 2 min., 2) Sikorski (G) 4.52,8. — 3.000 m: 1) Osiński (Darzbór Szczecinek) — 9.45,3 min., 2) Ruciński (Pom) — 9.53. — 110 m płotki: 1) Kojska (Pom) 19,9 sek. — 4×100 m Gwardia I 46,5 sek. — W dal: 1) Gierałtowski (G) 5.99 m. 2) De Virion (G) 5.88 m. — Wzwyż: 1) Siemiątkowski (Gw) 1.71 m, 2) Szyp (G) 1.64 m. — Dysk: 1) Maciejewski (G) 35,60 m, 2) Masłowski (G) 34.62 m. — Młot: 1) Masłowski (Gw) 49,26 m, 2) Sobecki (Pom) 45.56 m. — Oszczep: 1) Lubojemski (G) 46,70 m, 2) Maciejewski (G) 39.40 m. — Kula: 1) Masłowski (G) 11,86 m, 2) Król (G) 11,82 m — JUNIORZY 60 m: 1) Żwirko (G) 7,5 sek., 2) Kaczorowski (G) 7,6 sek.

Różne wiadomości

KATOWICE. Kapitanat Śląskiego OZPN ustalił składy drużyn Śląska na mecze międzyokręgowe z Ostravą w Chorzowie-Batorym i Wrocławiem we Wrocławiu w dniu 1 maja br.

Reprezentacje Śląska oparte są na zawodnikach trzech okręgów śląskiego, opolskiego i zagłębiowskiego. Zawodnicy przewidziani do reprezentacji narodowej przebywający na obozie kondycyjnym przed meczem z Rumunią byliby przy tym brani pod uwagę.

SKŁAD NA OSTRAVĘ: w bramce Borkowy (Huta Pokój); w obronie: Durniok (ZBAKS), Siwy (Piekary); pomocy: Lelonek (Polonia Bytom), Banisz (Górnik Szombierki), Wieczorek (ZBAKS); w ataku: Cholewa (ZBAKS), Słota (Metal Sosnowiec), Szleger (Górnik Knurów), Burda (Górnik Szombierki), Dybała (Górnik Radlin), rez. Brudny (Pogoń Kat.), Kajzer (Górnik Ruda), Tomecki i Macuga (Metal Sosnowiec).

SKŁAD NA WROCŁAW: w bramce Niedbała (Sarmacja Będzin); obrona Pytlik (Górnik Radlin), Kowacz (Baildon); pomoc: Duda (Lipiny), Kuczmiera (Baildon), Cichy (Baildon); atak: Fuchs (Szombierki), Trampisz (Pol. Byt.), Cebula (Ruch), Krężel (Baildon), Szymura (Baildon); rez. Koczabski (Pol. Byt.), Gebur (Ruch), God (Metal Chorzów), Kroczek (Lipiny), Wiśniewski (Górnik Katowice).

*

RYBNIK. — W Rybniku odbyły się mistrzostwa Polski klasy B w florecie, szpadzie i szabli, w których wzięli udział zawodnicy okręgów: warszawskiego, poznańskiego, lubelskiego, wrocławskiego i śląskiego. Organizacją mistrzostw zajął się Górnik Radlin. Wyniki zawodów są następujące:

Floret: 1) Pieczyński (HCP Poznań), 2) Wilk (ZKS Pogoń Katowice), 3) Twardokęs (MKS Katowice). Udział wzięło 20 zawodników.

Szpada: 1) Chałupka (ZKS Silesia Rybnik), 2) Oleksiewicz (AZS Wrocław), 3) Polnik (ZKS Górnik Radlin). Na planszy stanęło 15 zawodników.

Szabla: 1) Polnik (ZKS Górnik Radlin), 2) Malczewski (AZS Wrocław), 3) Kuliński (HCP Poznań). Na planszy 30 zawodników.

Widzów około 500. Organizacja zawodów wzorowa.

*

LUBLIN (tel.). W Lublinie odbył się bieg na przełaj pod hasłem „Trzymamy straż nad Odrą". W biegu na dystansie około 3 000 m. startowało 62 zawodników. Wygrał Kraznek (Gwardia) w czasie 9.31,3 min. przed Ryńskim (Międzyszkolny Klub Sportowy) 10.01 min.

LUBLINIANKA — RADOMIAK W BOKSIE 10:6

LUBLIN (tel.). W rewanżowym meczu bokserskim Lublinianka pokonała Radomiaka 10:6. Wyniki walk kolejno od muszej do ciężkiej (na pierwszym miejscu gospodarze) Kukier pokonał Barańskiego, Baran pokonał Marca, Makar przegrał z Sieradzanem, Kaźmierczak pokonał Pakosza, Żyliński wygrał z Wajdą, Trzęsowski pokonał Wa-

*

Poznań. Sezon lekkoatletyczny w Poznaniu otwarty biegiem na przełaj o puchar „Głosu Wielkopolskiego" przyniósł zwycięstwo Płotkowiakowi (Drukarz Poznań). Na starcie nie stanął zeszłoroczny zwycięzca Kieles (Zryw Gdańsk). Długość trasy 5 km.

Wyniki: 1) Płotkowiak (Drukarz Pozn.) 16.56,6; 2) Jaśniak (Boruta Zgierz) 17.13,3; 3) Rogalski (Warta) 17.22,2.

W konkurencjach sprinterskich (3-bój) rozegranych z udziałem zawodników AZS-u, ZZK i WKS-u (Poznań) osiągnięto wyniki: 60 m: 1) Stawczyk 7.00 sek; 2) Adamski 7,1. 80 m: 1) Stawczyk 9.00 sek.; 2) Adamczyk 9,2. 100 m: 1) Stawczyk 11.4; 2) Adamski 11,6.

Punktacja 3-boju: 1) Stawczyk 18 pkt; 2) Adamski 14 pkt.; 3) Adamczyk 12 pkt.

*

KARY NA PIŁKARZY I DZIAŁACZY

WARSZAWA. Wydział Gier i Dyscypliny PZPN ukarał 2-miesięczną dyskwalifikacją Cichockiego, grającego w barwach drugoligowego Widzewa. Jak stwierdzono, Cichocki był potwierdzony dla warszawskiej Gwardii i nie mógł grać w barwach Widzewa na meczu przeciw Ostrovii.

W związku z tym kierownik sekcji piłki nożnej Gwardii (Warszawa) — Rutkowicz zawieszony został w prawach działacza sportowego do czasu przeprowadzenia dochodzeń. Ponadto 3 działacze Widzewa: Głogowski, Jaśmina i Senior odsunięci zostali od pełnienia jakichkolwiek funkcji w piłkarstwie. Dochodzenie w ich sprawie powierzono Łódzkiemu OZPN.

Spotkanie Widzew — Ostrovia zweryfikowane zostało 3:0 w. o. dla Ostrovii, co nie zmienia jednak pozycji obu drużyn, gdyż ten sam wynik uzyskany

*

SOSNOWIEC. W rozgrywkach finałowych w boksie o wejście do A kl. śląskiej, sosnowiecki Metal pokonał zdecydowanie ZZK Rybnik 10:6. Wyniki: (Metal na pierwszym miejscu): Drajer poddał się Siedlaczkowi, Ligenza zmusił do poddania się Konopackiego, Woszczyk przegrał niezasłużenie na pkt. z Szczypką, Grzesik pokonał w II rundzie Ćmoka przez t. k. o., Grzegorczyk przegrał przez t. k. o. w I starciu z Sachsem, Merta znokautował Wilczka, Jaroszowi poddał się w I rundzie Haruk, i Sękala zwyciężył Burdę. Sędziował w ringu [illegible]

Redaguje Komitet: Adres Redakcji: Katowice, ul. Młyńska 9. Telefony: 379-13, (wewnętrzny 004), 331-24, 355-82. Administracja: Katowice, ul. Młyńska 9, tel. 309-13, (wewn.: kier. 001, dział prenumeraty 006). Sekretariat komitetu redakcyjnego dodatku „Szkoła ma głos": Z. Orłowicz—Warszawa ul. Rakowiecka 23 — Konto P. K. O. III-4950. Wydawca: „Czytelnik" Katowice, ul. 3 Maja nr 12. — Redakcja warszawska Warszawa, ul. Marszałkowska nr 3—5, telefony: 479-83 i 376 64. Redakcja w Krakowie: Wielopole nr 1, tel. 545-80. — Drukarnia nr 3 Spółdzielni Wydawniczo - Oświatowej „Czytelnik" Katowice. Prenumerata miesięczna z odbiorem na miejscu w Katowicach zł. 80.— z przesyłką pocztową zł. 85.— R 020602

Sportowcy w życiu prywatnym

Znany bokser mistrzowskiego zespołu Śląska — Batorego z Chorzowa, Henryk Nowara zwrócił ostatnio na siebie uwagę doskonalą formą Jego postawa z mistrzami olimpijskimi Węgrem Pappem i Czechosłowakiem Tormą dała mu jak najlepszą opinię również poza granicami kraju. W życiu prywatnym Nowara jest pożytecznym pracownikiem huty „Batory". Pracuje w walcowni blachy. Na zdjęciu widzimy go w chwili, gdy z pomocą precyzyjnego aparatu bada temperaturę pieca hutniczego

Fot. Kolićkiewicz

Problem długowieczności a sport

NIE MA CHYBA PROBLEMU, któryby od dawien dawna zaprzątał tak bardzo umysły uczonych jak sprawa przedłużenia życia. Bojaźń przed zbliżającą się starością i chęć opóźnienia tego momentu, kierowały uczonych całego świata do poszukiwania źródeł odmłodzenia.

Uczony radziecki A. A. Bogomolec w znakomitym swym dziele o „Przedłużeniu życia" wspomina że już w starożytnym Rzymie badania nad różnymi sposobami zajmowały w tej dziedzinie naczelne miejsce. W średniowieczu alchemicy i różnego autoramentu szarlatani zapowiadali zrealizowanie odwiecznych marzeń człowieka o dowolnym przedłużaniu życia przy pomocy różnych „eliksirów młodości"

Nauka i starzenie się

Równolegle z rozwojem fizjologii wzmożyły się też wysiłki w kierunku naukowego rozwiązania problemu odmładzania. Znakomity fizjolog francuski Brown - Sequard przeprowadził z końcem XIX wieku próby odmłodzenia organizmu drogą dożylnych zastrzyków specyficznych wyciągów ze zwierzęcych gruczołów płciowych. W kilka lat po pierwszej wojnie światowej świat naukowy zaalarmowany został wiadomością o udanych operacjach przeszczepienia tkanek jąder małp na osobników starych dla odmładzania; operacyj tych dokonywał prof. Woronow.

Okazało się jednak, że wszystkie te eksperymenty nie posunęły naprzód problemu odmłodzenia, który do dnia dzisiejszego pozostaje nie rozwiązany. W najlepszym wypadku operacje takie powodowały tylko czasowe ożywienie sił żywotnych, poczem następowało jeszcze większe zniedołężnienie.

W dzisiejszej dobie wszystkie tego rodzaju próby zostały zaniechane. Uczonych interesuje nie tyle problem odmłodzenia, czy też sprawa odbudowy zużytych komórek organizmu ludzkiego, ile kwestia przedłużenia młodości i przeciwdziałania przedwczesnej starości.

Różne teorie

Istnieje szereg naukowych teorii, wyjaśniających przyczyny starzenia. Według jednej z nich decydującą rolę w tym względzie odgrywa zmiana fizycznego stanu substancji, z których zbudowane są komorki naszego organizmu w rezultacie czego zmniejsza się zawartość wody w komórkach, czyli innymi słowy następuje wysychanie organizmu.

Do dnia dzisiejszego nie straciła na znaczeniu opinia znanego bakteriologa rosyjskiego prof. I. I. Miecznikowa o trujących substancjach, tworzących się w jelicie grubym, które przyspieszają proces starzenia. Uczony rosyjski zalecał jako skuteczny środek w walce z przedwczesnym starzeniem się spożywanie większych ilości zsiadłego mleka. Twierdził on, że bakterie powodujące kiśnięcie mleka rozmnażają się szybko w organiźmie i zabijają substancje trujące w jelicie grubym

Uczony radziecki A. A. Bogomolec przypisuje wielkie znaczenie w starzeniu się organizmu sklerotycznym zmianom. Skleroza obniża ochronne funkcje tkanki.

Jakkolwiek żadna z istniejących teorij nie wyjaśnia zupełnie istoty starzenia, to jednak przyczyniają się one do lepszego zrozumienia tego problemu i określenia sposobów walki.

140 lat życia

Współczesna nauka określa jako normalną granicę życia człowieka 125 do 150 lat. Nie jest to wcale przesada, gdyż znany jest szereg wypadków wyjątkowo długiego życia. Wspomnieć należy, że obecnie żyje jeszcze i pracuje kołchoźnik rejonu moskiewskiego Tiszkin, liczący 140 lat. Wypadek Tiszkina nie jest wcale odosobniony, a od czasu do czasu pojawiają się w prasie wiadomości o osobnikach, którzy już dawno przekroczyli „setkę".

Znany jest również szereg wypadków zachowania działalności twórczej w podeszłym wieku. Wymienić tu należy znakomitego malarza włoskiego Tycjana, który mając 95 lat tworzył jeszcze arcydzieła. Kompozytor Verdi dożył 88 lat i do samej niemal śmierci nie przerwał swej twórczej pracy. Wielki rosyjski fizjolog I. P. Pawlow w wieku 85 lat sprawnie i aktywnie przewodniczył pracom Międzynarodowego Kongresu Fizjologów.

Mimo przytoczonych wypadków długowieczności większość ludzi nie osiąga podeszłego wieku i według danych statystycznych przeciętny wiek człowieka nie przekracza 50 lat. Przyczyn ku temu istnieje bardzo wiele. Przede wszystkim wielką rolę odgrywają w wielu krajach trudne warunki życiowe, bezrobocie, nędza, ubóstwo oraz inne przyczyny natury socjalnej. Z drugiej strony szkodliwe nawyki, chroniczne, niedostateczne i nieracjonalne odżywianie się powodują przedwczesne starzenie się organizmu.

Skutecznym środkiem w walce z przedwczesnym starzeniem się są konsekwentnie przeprowadzane zabiegi w kierunku higienicznej organizacji bytu, a przede wszystkim racjonalnego odżywiania się, należytego wypoczynku i prawidłowego rozłożenia czasu pracy i odpoczynku. Niemałe znaczenie posiada również prawidłowe oddychanie, do którego przyzwyczajać się należy już we wczesnym wieku.

Znaczenie sportu i turystyki

Wśród zabiegów przeciwdziałających przedwczesnemu starzeniu się jedno z pierwszych miejsc winna zająć zdaniem Bogomolca *„systematyczna troska o fizyczny rozwój młodzieży przez masowe uprawianie kultury fizycznej, sportów i turystyki"*.

Poważną przeszkodą na drodze umasowienia kultury fizycznej wśród ludzi w średnim wieku jako środka walki z przedwczesnym starzeniem się jest uporczywe mniemanie, że gimnastyka i sport są przywilejami młodości. Sąd taki jest zupełnie błędny i pozbawiony wszelkich podstaw. Istnieje bowiem bardzo wiele przykładów uzyskiwania wcale pomyślnych rezultatów przez osobników w wieku średnim i podeszłym, uprawiających gimnastykę i sport. Znany rosyjski specjalista w dziedzinie ciężkiej atletyki dr Krajewski, rozpoczął podnoszenie ciężarów mając 48 lat i jeszcze w 60 roku życia osiągał nielada sukcesy. Ze względu na panujące obecnie ciężkie warunki życiowe oraz przejścia w latach wojennych, nie wszystkim ludziom w wieku średnim można zalecać uprawianie ciężkiej atletyki, mimo to jednak przykład dr Krajewskiego jest wielce interesujący.

Znany pisarz rosyjski A. Tolstoj w wieku 60 lat nauczył się jeździć na rowerze i był zapalonym kolarzem. Mamy szereg przykładów, że 50-letni sportsmeni konkurują z powodzeniem w zawodach z młodzieżą

Eksperymenty uczonych radzieckich

Prowadzenie ruchliwego trybu życia, fizyczny trud, winne stanowić nieodzowny element życia ludzi w podeszłym wieku. Zapewnia im to doskonałe samopoczucie, radość życia i zdolność do pracy. Eksperymenty przeprowadzone przez sowieckich fizjologów K. M. Bykowa i L. S. Szterna wykazały jak ruch fizyczny oddziaływa dodatnio na prawidłowe funkcjonowanie kory mózgowej będącej siedliskiem procesów psychicznych.

Systematyczna praca fizyczna jest najlepszym środkiem usprawnienia i przedłużenia normalnego funkcjonowania żywotnie ważnych narządów, jakimi są nerwy, serce i narządy krążenia i oddychania.

Wskazówki praktyczne

Sumując powyższe stwierdzić należy, że osobnicy w podeszłym wieku uprawiać winni gimnastykę i sport według ich własnego wyboru. Gimnastyka, lekkoatletyka, jazda na łyżwach i nartach, wiosłowanie, gry: siatkówka i koszykówka, kręgle, myślistwo i rybołówstwo mogą w mniejszym lub większym stopniu być zalecane dla ludzi, którzy normalnie nie chcą już być czynnymi sportowcami. Przy tym nie należy zapominać jednak o jednym ważnym szczególe. Na pierwszy plan wysuwać należy nie tyle osiągnięcia w danej gałęzi sportu, ile nastawienie do tych dziedzin sportu.

Poza przestrzeganiem zasad ogólno-higienicznych, ludzie w podeszłym wieku winni zwracać uwagę na dietę, higienę osobistą, odpowiednie dozowanie czasu pracy i odpoczynku oraz przestrzeganie pewnych prawideł w uprawianych przez nich sportach.

Przede wszystkim wystrzegać się winni ruchów powodujących szybkie wahania ciśnienia krwi w naczyniach krwionośnych mózgu (szybkie skłony tułowia, obroty, krążenia tułowia i głębokie przysiady), jak i też ćwiczeń powodujących wstrzymywanie oddechu nadmierne natężanie się i prężenie. Tego rodzaju ćwiczenia trzeba ograniczyć do minimum. Zaleca się uprawianie ćwiczeń w płynnym, spokojnym tempie i wielkiej rozpiętości, dających możność swobodnego i pełnego oddychania. Specjalny nacisk winien być położony na ćwiczenie wyrabiające stawy kończyn i kręgosłupa w celu utrzymania ich elastyczności. Bardzo dodatnie wyniki zapewniają marsze i w razie możności biegi. (WK)

Według „Fizyczeskaja Kultura"

Fachowa opinia

Czechosłowaczka o polskich gimnastyczkach

Po zawodach gimnastycznych zespołów żeńskich Polska — Czechosłowacja w Krakowie (w marcu br.) ukazało się w miesięczniku Zw. Czechosłowackiego Sokolstwa pt. „Telocwik" sprawozdanie, w którym kierowniczka drużyny czechosłowackiej P. Peszkowa omówiła przebieg tych zawodów, podając następujące uwagi o naszych zawodniczkach:

ĆWICZENIA WOLNE

Zawody rozpoczęły się ćwiczeniami wolnymi. Pierwszą zawodniczką była Łukomska. Już układ ćwiczeń tej zawodniczki wskazywał, że polska drużyna jest na wysokim poziomie, głównie jeżeli chodzi o różnorodność ćwiczeń. Przerzuty, stania na głowie, na rękach, rozszczepy były bardzo liczne we wszystkich układach. Brak w nich było jednak wzorowego wykonania sprawniejszego wiązania pierwiastków i układu. Większość polskich zawodniczek ćwiczyła niepewnie, widać było znaczne zdenerwowanie które stanowiło znaczną przeszkodę zwłaszcza w ćwiczeniach równoważnych.

Wszystkie ćwiczące stawały pierwszy raz do zawodów międzynarodowych. W układach było jednak za mało skoków, które w dodatku były słabo wykonane. Zawodniczka Nowińska rozpoczęła ćwiczenia ze złego ustawienia przez co wysunęła się za blisko publiczności i musiała przechodzić na środek. W jej układzie były wplecione zwykłe kroki pomiędzy trudne pierwiastki. Krupianka okazała płynniejsze ćwiczenie, piękny przemach kuczny, stanie na jednej, ręce przerzut bokiem. Krokay wykonała wagę w klęku jednonóż, po kole odbocznym wagę oporem na łokciu, zakończyła ćwiczenie przerzutem w bok i w przód. Kanikowska pokazała mosty, przerzuty w przód, wychwyt, stanie na rękach, przerzut bokiem. Układ ćwiczeń za długi, bardzo trudny, często poszczególne części wadliwie wykonane. Dębicka miała cały układ zapełniony trudnymi pierwiastkami, przerzuty w tył i w przód, mosty, stania i inne w całości ćwiczenie było nierówne. Rakoczy — w jej ćwiczeniu ukazały się nowe wiązania: z wyskoku doskok do rozszczepu, ze stania na głowie wychwyt, podwójny obrót w wadze. Trudne pierwiastki były bardzo dobrze wykonane, tylko wkładka ćwiczeń oddechowych bardzo pobieżna. Uzyskała największą ocenę w polskiej drużynie.

NA RÓWNOWAŻNI

Krupianka wykonała przeciętny układ. Łukomska miała długi i powolny układ zakończony przerzutem w poprzek. Kanikowska z głębokiego wypadu wykonuje rozszczep, stanie przerzutne z ruchami nóg a po niepewnie wykonanych wagach, kończy przerzutem w przód. Krokay wykonała przeciętny układ. Nowińska jest dotychczas mało wypracowaną zawodniczką, kołysze się w czasie wagi, przedwcześnie zeskakuje co robi wrażenie rezygnacji. Najtrudniejszy układ miała Dębicka z całym obrotem w przysiadzie jednonóż i przerzutem w tył. Kurek rozpoczęła wyskokiem rozkrocznym, zakończyła przerzutem. Rakoczy zakończyła ćwiczenie na równoważni trudną kombinacją, w której były pierwiastki nieocenione i nie przyjęte przez międzynarodowy regulamin, jako ćwiczenia nie odpowiadające kobiecie: jak wagi oparciem na łokciach, rozszczepy.

NA PORĘCZACH

Rozpoczęła Nowińska, która miała słabszy układ. Krupianka znów miała wagę oporem na łokciu. Łukomska w swym układzie — odmach i wymyk na niższej żerdzi, kończy ze zwisu wolnego na podudziach. Dębicka miała zwis na stopach, odmach i wymyk, przy którym pomógł jej ochraniający. Kanikowska wykonała pierwiastek jakiego nie chcemy stosować w gimnastyce, most ze skłonu w tył. Krokay również okazała wagę oporem o łokieć, z leżenia na niższej żerdzi przewrót w tył i wydźwig do podporu na wyższej żerdzi. Ostatni pierwiastek jest ulubionym ćwiczeniem polskich zawodniczek traci na powabie i ocenie i jest wykonalny tylko na niższym rozpięciu żerdzi. Kurek wykonała długą i trudną kombinację, która ucierpiała niedokładnym wykonaniem. Rakoczy wykonała bardzo trudne ćwiczenie w całości bez błędu okazane Otrzymała 14,7 p.

ĆWICZENIA NA KÓŁKACH

Tu polskie zawodniczki nie wniosły żadnych nowych pierwiastków, jedynie niektóre trudne powiązania. Zmieniały się wykręty w tył z wykrętami w przód przeplatane zwisem przerzutnym. Jedynie Rakoczy wykonała wspieranie w tylnym zamachu, a ćwiczenia zakończyła dobrym przerzutem

SKOKI PRZEZ KONIA

Większość polskich zawodniczek wykonała przewrót lub przerzut o ramionach ugiętych. Jedynie Krupianka wykonała przeskok chyłkiem. Najlepsza była z polskich zawodniczek Rakoczy które przy dobrym prowadzeniu może być brana w rachubę jako jedna z faworytek w indywidualnych mistrzostwach świata w przyszłym roku w Bazylei.

Tyle P. Peszkowa — ku uwadze zawodniczek trzeba dodać, że ćwiczenia wolne muszą być ujmowane w pewną całość taktową w rytmie taktowym 4/4 lub 3/4 względnie jednym i drugim, posiadać początek i zakończenie w układzie o ile możliwe obustronnym. Ćwiczenie musi być wykonywane w kwadracie 10 × 10, z którego nie wolno wykroczyć.

Ćwiczenia na poręczach muszą być wykonywane na przepisanej rozpiętości tj. 80 cm wysokości pomiędzy jedną a drugą żerdzią i nie wolno tej wysokości zmieniać, jak to miało miejsce w Krakowie. Zawodniczki muszą sobie takie ćwiczenia dobierać, by przepisowa rozpiętość pozostała bez zmiany.

W skokach i zeskokach z przyrządów musimy wyćwiczyć pewność postawy przy doskoku. Prawie każda zawodniczka traciła za niedotrzymanie postawy ponad 0,5 pkt. co w sumie wynosiło 4 punkty Strata taka w przyszłości może się odbić bardzo ujemnie, zwłaszcza gdy do zawodów staje więcej zastępów, gdzie przy wyrównanych poziomach każdy punkt stanowi wielką przewagę i decyduje o zwycięstwie.

J. FAZANOWICZ.

Turystyka na wczasach

Szerokie rzesze pracownicze, przywiązane dotąd do swych warsztatów pracy, wyruszają w nowej Polsce coraz częściej w góry i nad morze, po słońce i powietrze — po zdrowie — na wczasy.

Masowy udział w turystyce jest zjawiskiem dodatnim i stanowi jedną z wielu zdobyczy świata pracy. Ten zdrowy pęd do poznania własnego kraju trzeba dla osiągnięcia realnych korzyści, skierować na odpowiednie drogi.

Większość uczestników wczasów pracowniczych nie zdaje sobie na ogół sprawy z tego, czym jest wycieczka i pobyt w górach, nad morzem czy jeziorami. Nie wie, jak się ubrać, co zabrać z sobą, na co zwracać uwagę, co podziwiać, jak zachować się w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych, a czasem i wobec niebezpieczeństwa Jednym słowem wczasowicz często nie wie, jak w pełni wykorzystać okres wypoczynku zdala od fabryki czy biura. Tym, którzy zorganizuje i uprzyjemni ludziom pracy pobyt na wczasach, nauczy patrzeć na rzeczy naprawdę godne uwagi, będzie w domu wypoczynkowym instruktor kulturalno - oświatowy lub sportowy F. W. P.

Sam wyjazd na wczasy jest już pewnego rodzaju wycieczką. Ponieważ okres pobytu na turnusie wczasowym jest dość krótki, wycieczek tych będzie nie wiele, gdyż wiemy, że każda z nich, nawet najkrótsza, w pewnym stopniu męczy. W rachubę wchodzą więc przede wszystkim kilkugodzinne wycieczki w teren, o charakterze rozrywkowym, możliwe do zorganizowania i przeprowadzenia o każdej porze roku.

Obok turystyki rowerowej i wodnej, turystyka piesza, a więc wycieczki nizinne i górskie na wczasach, są potrzebą współczesnego człowieka i nowoczesnym wypoczynkiem po warunkach życia w mieście. Trudności terenowe i często spotykane zmiany warunków atmosferycznych, oraz wysiłek fizyczny utrwalają we wczasowiczu cechy mocnego człowieka. Dla turysty — piechura, kajakowca czy kolarza — zawsze będą nagrodą piękne wschody i zachody słońca — wyiskrzone gwiazdami noce i przepiękne widoki. Oprócz ogólnego wyrobienia fizycznego turystyka kształtuje odwagę, koleżeńskość, orientację, śmiałość, zaradność, uczy współżycia z przyrodą i walki z jej przeciwnościami.

Zaczynając od krótkich przechadzek - spacerów w terenie płaskim, tak często stosowanych i uprawianych na wczasach, a kończąc na dłuższych marszach — wycieczkach w terenie podgórskim czy górskim widzimy, że w turystyce występują również momenty, cechujące inne sporty. Poza tym ważną rolę spełnia tu moment krajopoznawczy.

W miarę pokonywania trudności narasta w turyście uczucie jakiejś wewnętrznej radości. Wyrabia się świadomość pewności siebie i ufność we własne siły.

Obojętne — nad morzem czy jeziorami, w górach i dolinach, wycieczka dostarczy nam moc wrażeń i przeżyć, które długo pozostaną w pamięci.

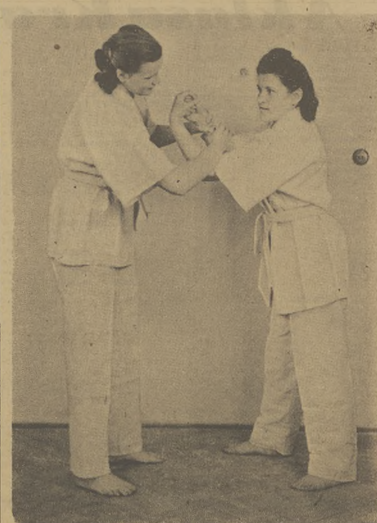
BOLESŁAW SZYMAŃSKI

Józef Daniel-Krzeptowski i Jan Kula z SNPTT Zakopane, byli w ubiegłym sezonie narciarskim najbardziej aktywnymi zawodnikami

Fot. R. Serafin

„Dżudo" dla kobiet

W Akademii WF na Bielanach rozpoczęto szkolenie kobiet w samoobronie na specjalnym kursie „dżudo". Jest to w ogóle pierwszy tego rodzaju kurs w Polsce. Na zdjęciu zawodniczki AWF. Borkowska i Zawrocka pokazują obronę przed chwytami za ręce. Jest to fragment z pierwszego stopnia nauki, a stopni takich jest 16

Fot. Stanisław Ziemiański